

SISU Enduro ry
Pihlajatie 2 A
33470 YLÖJÄRVI

PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJA 13 § / 2026

Päätöspäivä 11.3.2026

Asia Päätös maastoliikennelain (1710/1995) 30 § mukaisesta maastoliikenneluvasta, joka koskee maastossa tapahtuvaa enduro-/maastopyörillä- sekä mönkijöillä tapahtuvaa kuntoiluharjoittelua Hämeenkyrön kunnassa kiinteistöillä Perämoisio (108-436-1-139), Soraharju (108-436-1-140), Rantala (108-436-1-361) sekä Harju (108-436-1-148).

Ilmoituksen tekijä SISU Enduro ry
Pihlajatie 2 A
33470 YLÖJÄRVI
Y-tunnus: 3037304-3
Yhteyshenkilö: Janne Mäkinen, puh. 040 530 5300,
tiedotus@sisuextreme.fi

Toiminta ja sen sijainti Kyseessä oleva toiminta on samassa maastossa tapahtuvaa enduro-/maastopyörillä- sekä mönkijöillä tapahtuvaa kuntoiluharjoittelua. Yksittäisten harjoitusten lisäksi alueella on maksimissaan 10 tapahtumaa tai kilpailua vuodessa.

Toimintaa on tarkoitus harjoittaa Hämeenkyrön kunnassa kiinteistöillä Perämoisio (108-436-1-139), Soraharju (108-436-1-140), Rantala (108-436-1-361) sekä Harju (108-436-1-148).

Toiminta-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Luvan hakemisen peruste Maastoliikennelain 30 §:n 1 momentin mukaisesti moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla tapahtuvaan kilpailujen ja harjoitusten toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samassa maastossa on haettava sen lisäksi, mitä luvan- ja suostumuksenvaraisuudesta muualla laissa säädetään, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita tätä tarkoitusta varten asemakaavassa varatulle alueelle tai alueelle, jolle on annettu ympäristönsuojelulaissa (527/2014) tarkoitettu ympäristölupa. (27.6.2014/550)

Lupaviranomainen	Maastoliikennelain 30 §:n 1 momentin mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii lupaviranomaisena. Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelu siirtyi 1.1.2026 Sastamalan kaupungin hoidettavaksi ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen päivittämisen myötä, minkä vuoksi toimivaltainen viranomainen on Sastamalan kaupungin hallintosäännön (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 80, voimaantulo 1.1.2026) perusteella Sastamalan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon jaosto. Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaosto on delegoinut maastoliikennelain 30 §:n mukaiset päätökset ympäristötarkastajalle (kokous 7.2.2023 § 7, voimaan 1.3.2023).
Asian vireilletulo ja hakemuksen sisältö	Hakemus on tullut vireille 17.9.2025. Hakemusta on täydennetty meluselvityksen osalta 12.12.2025.
Toimintaa koskevat luvat ja sopimukset	Toiminnalla ei ole aiempaa maastoliikennelupaa eikä ympäristölupaa. Toimintaa varten on saatu Hämeenkyrön kunnalta maankäyttölupa 28.5.2025. Hämeenkyrön kunta omistaa kiinteistöt Perämoisio (108-436-1-139), Soraharju (108-436-1-140), Rantala (108-436-1-361) sekä Harju (108-436-1-148).
Kaavoitustilanne ja ympäristö	Kaavoitus Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueen länsiosassa on voimassa Keskustan 2010 yleiskaava, joka on hyväksytty valtuustossa 16.12.1996 ja vahvistettu Ympäristöministeriössä 30.11.2001. Yleiskaavassa alue on osoitettu Yksityisten palvelujen ja hallinnon alueeksi PK. Lounaispuolella alue rajautuu Moottoriväylään (Hämeenkyrön väylä). Läheisyydessä Kylmäojantien länsipuolella on Yksityisten palvelujen ja hallinnon aluetta PK sekä Heiskanmetsän pientalovaltainen asuntoalue AP-1. Kunnan strateginen yleiskaava on hyväksytty valtuustossa 2.11.2015. Strategisessa yleiskaavassa alue on osoitettu Tiivistyväksi keskustaajanmaksiksi sekä merkinnällä Tiivistyvä taajama, jossa elinympäristön laatu ja elinkeinoelämän toimintaympäristö paranee. Keskusta alueen väestötavoitteen lisäys on 1200–1500 hlö. Kunnassa on alueelle vireillä Keskustan osayleiskaava 2040.

Osayleiskaavan uudistamisen tarkoituksena on luoda pohja asemakaavoitukselle, joka mahdollistaa uudet työpaikkojen, asumisen, palveluiden ja virkistykseen alueet sekä täydennysrakentamisen ja uuden liikenneverkon tilanteessa, jossa valtatie 3 uusi linjaus, Hämeenkyrön väylä on rakennettu. Erityisinä suunnittelunäkökulmina pidetään kuntastrategian linjaamia hyvinvoinnin ja monipuolisten asumismahdollisuuksien edellytysten lisäämistä, elinkeinoelämän ja palveluiden edellytysten parantamista, ympäristöarvojen huomioimista ja ilmastotavoitteisiin pääsemistä.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 27.3.2017. Maakuntakaavassa alue on osoitettu Työpaikka-alueeksi, Maankäytön kehittämisen kohdealueeksi liikenteellisessä solmukohdassa sekä Kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeeksi. Maakuntavaltuuston 7.4.2025 hyväksymässä Vaihemaakuntakaavassa Elonkirjo ja energia ei ole alueelle kohdistuvia merkintöjä.

Maisema- ja kulttuurihistorialliset arvot

Toimintakiinteistöt eivät sijoitu maisemallisesti- tai kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla tai rakennusperintökohteiden läheisyydessä.

Pohja- ja pintavedet

Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue Vilpeenharju 1 sijaitsee lähimmillään noin kilometrin päässä toiminta-alueesta pohjoiseen.

Toiminta-alue sijaitsee lähimmillään noin 600–700 metrin etäisyydellä Pappilanoesta, joka sijaitsee toiminta-alueesta itään. Alueella esiintyy osittain suomalaisia alueita, jotka ovat ojitettuja.

Lähin asutus

Hakemuksen mukainen alustava reitti kulkee lähimmillään vajaan 200 metrin etäisyydellä lähimmästä asuinrakennuksesta lounaassa. Lisäksi 500 metrin säteellä reitistä sijaitsee useampi asuinrakennus alueesta lounaaseen. Lähimmät loma-asutukset ovat noin 800 metrin etäisyydellä.

Lähialueella ei ole tunnistettu melulle herkkiä kohteita, kuten kouluja, päiväkotia tai hoitolaitoksia, mutta toiminta-alueesta noin 500 metrin etäisyydellä lounaaseen sijaitsee ratsastuskoulu.

Luonnonsuojelu

Lähin Natura 2000 -alue (Alhonlahden alue) sijaitsee noin kuuden

kilometrin etäisyydellä toiminta-alueesta koilliseen. Maastoliikennelain mukaisen hakemuksen yhteydessä toimitetun luontoselvityksen perusteella alueella ei ole havaittu merkkejä uhanalaisista kasvilajeista eikä erityisesti suojelluista elinympäristöistä. Toiminta-alue koostuu pääosin hakkuukäsitellystä metsästä. Alue ei sisällä luonnontilaisia metsiä eikä havaittuja metsätyyppejä voida luokitella erityisen huomionarvoisiksi luontotyypeiksi.

Pirkanmaan ELY-keskuksen toimittaman lausunnon (15.8.2025) mukaan toiminta-alueella ei ole erityisiä luontoarvoja, jotka vaatisivat huomioimista tai tarkempaa selvittämistä. Alueella voi kuitenkin pesiä rauhoitettuja lintuja. Metsäisessä ympäristössä liito-oravan esiintymistä ei voida poissulkea, vaikka alueelta ei ole tiedossa liito-orava havaintoja.

Topografia ja maaperä

Maastoliikennelain mukaisen hakemuksen yhteydessä toimitetun luontoselvityksen perusteella toiminta-alueen maaperä ja kasvillisuus vastaavat tavanomaista talousmetsäalueen koostumusta. Rakenteellisesti alue on tasaista tai loivasti kumpuilevaa, eikä se muodosta topografisia piirteitä luontoarvoja ajatellen. Karttatarkastelun ja ympäristönsuojelun maastokäynnin perusteella alueella on korkeusvaihteluita erityisesti kiinteistöllä Harju, jossa on isompi mäki.

Yleiskuvaus toiminnasta

Toiminta kattaa samassa maastossa tapahtuvan enduro-/maastopyörillä sekä mönkijöillä tapahtuvan kuntoharjoittelun. Hakemuksen mukaisesti harjoittelua on tarkoitus tapahtua alle 5 tuntia vuorokaudessa ma-pe kello 8–22, lauantaisin kello 9–18 ja sunnuntaisin kello 10–18. Hakemuksen mukaan yksittäisten harjoitusten lisäksi vuodessa voi olla enimmillään 10 tapahtumaa tai kilpailua.

Prosessikuvaus ja laitteistot

Reitillä ajetaan polttomoottori- tai sähkökäyttöisillä enduromoottoripyörillä (4-tahtinen ja 2-tahtinen), ATV- ja UTV-mönkijöillä, sähkömaastopyörillä ja talvella moottorikelkalla. Maastoajoneuvoissa on rekisteröintikatsastuksen mukaiset äänenvaimentimet ja maastoon tarkoitetut renkaat tai telat sekä kuntoilijalla on kypärä ja muut suojavarusteet sekä vähintään maastoliikennevakuutus. Reitti on maastoreitti ja hakemuksen mukaan keskinopeus on noin 10–25 km/h harrastajan ajotaitojen mukaan.

Kuvaus reitistä

Metsänhoitouria ja polkuja yhdistelemällä muodostetaan yhtenäinen noin 10 km pitkä ja noin 2 m leveä enduoreitti metsäalueelle. Ojien ylityksiin

tehdään kevyet sillat.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Kylmäojantieltä on alueelle tieyhteys. Kuljetusajoneuvoille osoitetaan P-paikka. Maastokäynnin perusteella Kylmäojantieltä kääntyvän tien päässä on kääntöpaikka, joka sijaitsee kiinteistöllä Soraharju ja jonka on tarkoitus toimia harrastepaikan parkkipaikkana. Maastokäynnin perusteella kääntöpaikalle mahtuu noin 3–5 autoa kerrallaan.

Paikalliset harrastajat kulkevat alueelle mahdollisesti harrastevälineillä.

Vaikutukset ja haittojen ehkäisy

Melu

Hakemuksen mukaan hitaalla maastoenduroreitillä, jolle keskinopeus on noin 10–25 km/h ajoneuvojen ääni on hyvin vähäistä. Käytännössä ajoneuvon ääni katoaa lähes samalla, kun näköyhteys maastossa loppuu. Lukuisat meluselvitykset ja enduron lausunnot varmistavat, että jo 100 metrin etäisyys reitistä maastossa takaa äänen huippuarvonkin jäävän reilusti alle jatkuvan melusuosituksen (päivisin kello 07-22 asuinrakennuksille 55 dB). Alue on VT3:n vaikutusalueella ja äänet häviävät valtatie kohinaan.

Toiminnanharjoittaja toimitti hakemuksen yhteydessä melumallinnuksen/meluselvityksen, joka ei ole ulkopuolisella konsultilla teetetty. Meluarvio perustuu aikaisempien mittauksen tuloksiin Ylöjärveltä ja Pirkkalasta. Näissä vertailukohteissa melutasoja on mitattu sekä staattisesti että liikkuvien ajosuoritusten yhteydessä, erityyppisissä maasto-olosuhteissa. Käytetyt lähtöarvot ovat tyypillisiä enduro- ja moottoripyöräharjoittelun yhteydessä syntyville melutasoille.

Mitattavat arvot mallinnuksessa olivat:

- Yksi ajoneuvo, ajonopeus 15–40 km/h
- Melupäästöt: kiihdytys, tasakaasu, moottorijarrutus
- Reittiin ei sisälly erityisiä kiihdytys-suoria tai korkeita kierroslukemia vaativia osuuksia. Maasto on luonnonmukaisesti vaihtelevaa ja teknisesti haastavaa, mikä rajoittaa nopeuksia ja tasaa melupäästöjä.

Taustamelun osalta toimitetussa melumallinnuksessa todetaan, että valtatie 3 liikennemelu ylittää jo nykytilanteessa keskimäärin 50–60 dB alueen eteläosassa. Tästä syystä reitin aiheuttama lisäys kokonaismelutasoon jää vähäiseksi ja sulautuu taustameluun. Tällaisessa ympäristössä paikallinen ja ajoittainen melupäästö ei muuta alueen yleistä

äänimaisemaa merkittävästi.

Melumallinnuksen perusteella arvioidut melutasot ovat seuraavat:

Etäisyys reitistä	Arvioitu keskiäänitaso LAeq	Kommentti
5 m	65 dB	Reitin välittömässä läheisyydessä
20–50 m	45–55 dB	Tavanomainen vaikutusalue reitin ympärillä
Yli 100 m	Alle 45 dB	Vaikutus ympäristöön vähäinen

Arviot perustuvat melumallinnuksen mukaan tilanteeseen, jossa reitillä on samanaikaisesti 4–6 moottoriajoneuvoa ja käyttö kestää korkeintaan 5 tuntia päivässä. Ajonopeudet ja kierroslukemat pysyvät matalina maaston vaativuuden vuoksi. Meluvaikutukset ovat siten ajoittaisia ja jakautuvat päivän aikana laajalle ajanjaksolle.

Melumallinnuksen johtopäätöksenä todetaan, että melumallinnuksen perusteella harjoitusreitin aiheuttama melutaso jää alle valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisiin päiväsaikaan ulkona sovellettaviin ohjearvoihin (LAeq 55 dB asuinalueella). Alueella ei ole melulle herkkiä toimintoja, eikä melutaso nouse ympäristön kannalta häiritseväksi. Harjoitusreitin sijoittaminen valtatie 3 melualueen läheisyyteen on perusteltua. Reitien maastolliset ominaisuudet sekä käyttöön liittyvä ohjeistus (mm. sähköinen ajovuorojen kirjaus ja reitin valvonta) mahdollistavat melun hallinnan. Toiminta on ympäristöönsä sopeutuvaa eikä vaadi erillisiä melunrajoittamistoimenpiteitä.

Toiminnanharjoittaja täydensi meluselvitystään 12.12.2025.

Täydennyksessä todetaan mallinnuksen lähtötiedoista ja periaatteista:

”Meluarvio perustuu aiempiin mittaustuloksiin Ylöjärveltä ja Pirkkalasta sekä Ahvenuksen enduroharjoitusreitin melumittaukseen. Ahvenuksessa mittauksen on toteuttanut ulkopuolinen asiantuntija, joka käytti ammattitason kalustoa ja kansallisesti hyväksyttyjä mittausten menetelmiä. Mittaustulokset dokumentoitiin viranomaishyväksytyyn raporttiin. Lisäksi on huomioitava, että Ahvenuksen harjoitusreitin melumittaukset on toteuttanut ulkopuolinen mittaustalon, jolla on vankka asiantuntemus ympäristömelun arvioinnista. Tämä lisää mittaustulosten luotettavuutta ja niiden käyttökelpoisuutta vertailupohjana Hämeenkyrön reitin arvioinnissa.

Mittauksen suoritti Taratest Oy 13.8.2018, ja mittauksessa käytettiin kalibroitua ammattimittaustekniikkaa. Tulokset dokumentoitiin mittausraporttiin 'Enduroreitien melumittaukset Ylöjärvi – raportti 13.8.2018', joka on toimitettu viranomaisille aiemmin hyväksyttynä vertailuaineistona

Ahvenuksen harjoitusreitillä vakituinen asutus sijaitsee noin 180 metrin etäisyydellä. Hämeenkyrössä vastaava etäisyys on yli 350 metriä, ja näiden välissä kulkee valtatie 3, jonka tasainen taustamelu peittää reitin mahdollisesti aiheuttaman melun.

Ahvenuksen harjoitusreitillä vakituinen asutus sijaitsee noin 180 metrin etäisyydellä. Hämeenkyrössä vastaava etäisyys on yli 350 metriä, ja näiden välissä kulkee valtatie 3, jonka tasainen taustamelu peittää reitin mahdollisesti aiheuttaman melun.”

Täydennyksessä todetaan ympäristöolosuhteista ja taustamelusta seuraavaa:

”Reitti sijoittuu metsätalousalueelle, jolla ei ole vakituista tai vapaa-ajan asutusta vaikutusalueella. Lähin asutus sijaitsee yli 500 metrin etäisyydellä valtatie 3:n toisella puolella. 11.12.2025 suoritettiin alueella koeajo, jossa ajettiin kahdella enduropyörällä ja mönkijällä. Koeajossa havaittiin, että moottorimelu jäi täysin maaston muotojen ja valtatie 3 aiheuttaman liikennemelun alle. Ainoa selvästi erottuva ääni oli valtatie 3 liikenne.”

Täydennyksessä todetaan arvioituista melutasoista seuraavaa:

”Arviot perustuvat tilanteeseen, jossa reitillä on 4–6 ajoneuvoa yhtäaikaaisesti ja käyttö kestää enintään 5 tuntia päivässä. Melu jakautuu ajallisesti ja peittyy olemassa olevaan taustameluun. Reitillä ajetaan tieliikenteeseen rekisteröidyillä moottoripyörillä ja mönkijöillä, joiden äänitasot täyttävät laissa säädetyt vaatimukset. Reitti muodostuu luonnonmukaisesta, teknisesti haastavasta kokonaisuudesta, mikä rajoittaa ajonopeuksia. Käytännössä nopeudet asettuvat 10–15 km/h tasolle, mikä hillitsee melun määrää ja sen kantavuutta ympäristöön.”

Johtopäätöksenä täydennyksessä todetaan, että ”Meluselvityksen ja vertailumittausten perusteella harjoitusreitien aiheuttama melutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia ohjearvoja. Melu jää paikalliseksi, ajoittaiseksi ja sulautuu ympäristöönsä. Koeajon havainnot, vertailu Ahvenuksen reittiin sekä taustalla jatkuvasti kuuluva liikennemelu osoittavat, että Hämeenkyrön harjoitusreitti ei aiheuta merkittävää meluhaittaa ympäristölleen.”

Maasto

Kevyet maastoajoneuvot 70–300 kg eivät juurikaan kuluta tai rasita maastoa sen enempää kuin sähkömaastopyörätään. Kevytrakenteiset sillat ojanylityksissä turvaavat ojituksen toiminnan maastossa. Polkumainen reitti on myös eduksi eläinten liikkumiselle ja vähentää mm. hirvien taimikkotuhoja.

Turvallisuustoimet

Turvallisuuden parantamiseksi reitti merkitään riittävän selkeästi ja tehdään maaston ja mutkien avulla sopivan hitaaksi. Kylmäojantieltä on reitille helppo saada apua mahdollisten vahinkojen yhteydessä. Pysäköintialueelle varataan imeytysraetta ja opasteet mahdollisen vaaratilanteen tai öljyvahingon varalta.

Jätteet

Maastoliikennelain mukaisen luvan yhteydessä toimitettiin myös jätehuolto- ja valvontasuunnitelma. Suunnitelman mukaan alueelle ei sijoiteta pysyviä jäteastioita, sillä tällaiset voivat houkutella ulkopuolista roskaamista. Käyttäjiä ohjeistetaan viemään kaikki syntyvä jäte pois alueelta omaan jätehuoltoonsa. Ohjeistus annetaan kirjallisesti ja se on esillä myös pysäköintialueella. Käytetyt imeytysmateriaalit kerätään suljettuun säiliöön ja toimitetaan asianmukaiseen jätehuoltoon. Mahdolliset öljyiset jätteet käsitellään ongelmajätteenä.

Siivous ja ylläpito

Jätehuolto- ja valvontasuunnitelmassa todetaan, että harjoitusreitti tarkastetaan ja siivotaan säännöllisesti. Kuukausittaisilla valvontakäynneillä tarkastetaan reitin ja pysäköintialueen yleinen siisteys, kerätään mahdolliset jätteet ja huolehditaan öljy- ja imeytyspisteiden kunnosta. Tarvittaessa tehdään lisäsiivouksia myös muun valvonnan yhteydessä.

Tarkkailu ja raportointi

Kaikki harjoitusreitin käyttäjät veloitetaan kirjaamaan ajokerrat sähköiseen järjestelmään, josta voidaan seurata käyttömäärää ja käyttöaikoja. Valvontakäynneistä pidetään kirjaa, ja mahdollisista poikkeamista tehdään merkintä. Hakijan mukaan tämä mahdollistaa toiminnan seurannan ja vastuullisuuden osoittamisen tarvittaessa viranomaiselle.

Asian käsittely**Asian vireilläolosta tiedottaminen**

Hakemuksesta on kuulutettu Hämeenkyrön kunnan internet-sivuilla kohdassa kuulutukset. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan 4.7.2025-19.8.2025. Kuulutusaikaa jatkettiin uudella kuulutuksella 18.8.2025 aina 29.8.2025 saakka.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirtevan ympäristöterveydenhuollolta, Hämeenkyrön kaavoitukselta, Kyröskosken Metsästysyhdistys ry:ltä, Hämeenkyrön kunnan rakennusvalvonnalta sekä Hämeenkyrön kunnan yhdyskuntatekniikan päälliköltä.

Pirkanmaan elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastualueen lausunto (21.10.2025, PIRELY/16704/2022)
Pirkanmaan ELY-keskus lausuu hakemuksesta seuraavaa:

Mahdollinen ympäristöluvan tarve:

Asiakirjoista ei käy ilmi, onko toiminnan ympäristönsuojelulain mukainen luvantarveharkinta tehty. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ennen maastoliikennelain mukaisen lupahakemuksen käsittelyä tulee arvioida toiminnan ympäristöluvan tarve. Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan ympäristöluvanvaraista toimintaa on ulkona sijaitseva moottoriurheilurata (ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentti, liite 1 taulukko 2 kohta 12 c)). Ympäristölupa on lisäksi oltava toimintaan, jos toiminnasta saattaa aiheutua naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta (ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentti kohta 3)). Ympäristöluvanvaraisuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan laajuus, sijainti ja ympäristöolosuhteet. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ympäristöluvanvaraista moottoriurheilurataa kuvaavat pysyvät rakenteet maastossa sekä maaston muokkaaminen ratamaiseksi tai pysyvien uusien reittien muokkaaminen moottoriurheilun toteuttamiseksi. Hakemuksen mukaan metsän hoitouria ja polkuja yhdistelemällä muodostetaan yhtenäinen noin 10 km pitkä ja noin 2 m leveä enduroreitti metsäalueella. Hakemuksen liitteenä olevaan karttaan piirretty reitti on suuntaa antava ja tarkentuu reittiä raivattaessa. Ojien ylityksiin tehdään kevyet sillat.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että hakemuksen perusteella alueelle on tarkoitus raivata ja muokata nykyistä maastoa sekä rakentaa pysyviä rakenteita toiminnan mahdollistamiseksi. Lisäksi harjoittelualueen pituus on hakemuksen mukaan 10 km ja urien leveys 2 m, joten kyseessä ei voida olettaa olevan pelkästään olemassa olevien reittien hyödyntäminen.

Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan luvanvaraisuutta arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti haettuihin laajoihin toiminta-aikoihin päivittäin ympäri vuoden.

Hakemuksessa esitetään, että laajoista toiminta-ajoista huolimatta radan käyttöaika on satunnaisesti alle 5 tuntia päivässä. Pirkanmaan ELY-keskus huomauttaa, että tällaisen rajauksen valvominen on käytännössä hyvin haastavaa, ellei toiminta-aikoja rajata lupaehdoissa todellisen käyttöajan mukaisiksi. Lisäksi Pirkanmaan ELY-keskus huomauttaa, että radan käyttöaikaa ympäri vuoden on syytä rajata juhlapyhien osalta sekä arvioida kesäaikaisesta radan käytöstä aiheutuva häiriö.

Melumallinnus:

Hakemuksen liitteenä oleva melumallinnus on puutteellinen. Mikäli kyseessä on melumallinnus, mallinnuskartat puuttuvat selvityksestä. Melumallinnuksesta ei käy ilmi, miten ja kenen toimesta mallinnus on laadittu. Hakemuksen liitteenä oleva asiakirja melusta vaikuttaa olevan laadittu muiden ratojen meluselvitysten pohjalta, missä tapauksessa asiakirja ei vastaa luotettavasti hakemuksen mukaista toimintaa. Mallinnuksessa ei ole käsitelty epävarmuustekijöitä eikä melun vaikutusaluetta ole mallinnettu maastonmuotoja huomioiden. Lisäksi yhteisvaikutusten tarkastelua valtatie 3 liikennemelun kanssa ei ole esitetty luotettavasti.

Melumallinnuksen mukaan etäisyys lähimpiin rakennuksiin valtatie 3:n eteläpuolella on yli 500 metriä. Pirkanmaan ELY-keskuksen tekemän karttatarkastelun perusteella hakemuksen liitteenä olevaan karttaan merkitty alustava reitti kulkee kuitenkin lähimmillään vajaan 200 metrin etäisyydellä lähimmästä asuinrakennuksesta lounaan suunnassa. Lisäksi 500 metrin säteelle osuu useampi asuinrakennus harjoitteluradasta lounaaseen. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksen käsittelyssä on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset ennen lupahakemuksen ratkaisua. Meluselvitys tulee tehdä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Nyt hakemuksen liitteenä olevassa melumallinnuksessa ei ole esitetty lupaharkinnan perusteeksi luotettavaa selvitystä toiminnasta aiheutuvasta melusta.

Luontoarvot ja muut ympäristövaikutukset:

Pirkanmaan ELY-keskuksen käyttämien aineistojen perusteella luvan mukaisella alueella ei ole erityisiä luontoarvoja, jotka vaatisivat huomioimista tai tarkempaa selvittämistä. Alueella voi kuitenkin pesiä

rauhoitettuja lintuja. ELY-keskus suosittelee, että mahdollinen reittien muokkaamiseksi tarvittava puuston poisto tehdään lintujen pesimäajan 15.4.–31.7. ulkopuolella. Toiminnassa tulee joka tapauksessa huolehtia, että rauhoitettuja lintuja ei tahallisesti häiritä tai niiden pesiä vahingoiteta. Alueelta ei ole tiedossa liito-oravahavaintoja, mutta metsäisessä ympäristössä liito-oravan esiintymistä ei voida poissulkea. Puuston raivauksessa tulee huolehtia, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei hävitetä tai heikennetä.

Karttatarkastelun perusteella etäisyys lähimpään asutukseen on hakemuksessa ilmoitettu virheellisesti, mikä tulee huomioida tarkasteltaessa toiminnan vaikutuksia. ELY-keskuksen tiedossa ei ole muita todennäköisiä ympäristövaikutuksia, jotka edellyttäisivät tarkempaa selvittämistä.

Ympäristöterveys Pirtevan lausunto (1.12.2025, PIR/1033/7103/2025)

Terveystarkastaja toteaa lausuntonaan, että hakemuksen mukaan toteutettuna toiminnasta ei vaikuttaisi aiheutuvan terveydensuojelulain (763/1994) 1 §:n mukaista terveyshaittaa.

Arvio ulkomelutasosta perustuu mallinnukseen, jossa reitillä on samanaikaisesti neljästä kuuteen moottoriajoneuvoa ja käyttö kestää korkeintaan viisi tuntia päivässä. Käyttäjät voivat olla paikalla samanaikaisesti useampiakin. Alittuisivatko melun ohjearvot siinäkin tapauksessa?

Hakemuksen mukaan alueen siisteyttä valvottaisiin ja valvontakäynneillä mahdollisesti havaituista poikkeamista tehtäisiin merkintä. Sen lisäksi tulisi kirjata muistiin epäkohtien korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet ja pyrkiä löytämään ratkaisu epäkohdan uusimisen estämiseksi.

Toiminnanharjoittajan tulee miettiä, miten ulkopuolisten pääsyä alueelle voitaisiin rajoittaa. Jos pääsyä ei rajoiteta, voi haittoja ympäristöön muodostua esimerkiksi toiminta-ajan ulkopuolella reitillä luvattomasta liikkumisesta ja/tai kokoontumisesta.

Hämeenkyrön kunnan rakennusvalvonnan lausunto 14.8.2025:

Hakemuksen mukaan alueelle ei ole tarkoitus rakentaa ajoreittejä, vaan pääasiassa käytetään olemassa olevia reittejä. Hakemuksessa on mainittu, että alueella on tarkoitus järjestää myös kilpailuja. Hakemuksessa on kuvattu pysäköintipaikaksi metsäautotien kääntöpaikka, jossa ei ole

parkkitilaa monelle autolle. Mikäli toimintaa varten on tarvetta tehdä erillinen parkkialue, tulee erikseen arvioida mahdollinen rakentamisluvan tarve, kun tarvittavan pysäköintialueen sijainti ja koko on tiedossa. Suurehkon parkkialueen rakentaminen saattaa edellyttää rakentamislupaa rakentamislain 42 § 1 mom. 8 kohdan mukaiselle erityistä toimintaa varten rakennettavalle alueelle.

Alueelle johtavan maantieliittymän turvallisuus tulee varmistaa. Liittymän soveltuvuus kyseiselle toiminnalle tulee varmistaa ELY- keskuksen liikenne osastolta ennen toiminnan aloittamista ja tarvittaessa haettava liittymälupaa tai parannettava liittymää ELY- keskuksen ohjeiden mukaisesti.

Melu, ympäristö- ja luontoarvot tulee huomioida maastoliikennelain mukaisessa hakemuksessa. Meluvaikutuksien arviointia hakemuksessa tulisi tarkentaa. Ympäristöön ja luontoon kohdistuvia haittoja on kuvattu hakemuksessa pintapuolisesti ja selvityksiä sekä vaikutuksien arviointeja olisi hyvä myös näiltä osin tarkentaa.

Hämeenkyrön kunnan yhdyskuntatekniikan päällikön lausunto 15.8.2025:

Reitin rakentaminen pyrittävä tekemään niin, että vältetään nuorten taimikoiden ja puiden vahingoittuminen.

Reitin suunnittelu ja rakentaminen tulee toteuttaa niin, että mahdolliset tulevat metsänhoitotyöt (harvennukset, uudistamiset) voidaan aina toteuttaa.

Mahdollisuus palauttaa alue myöhemmin metsätalouskäyttöön tulee säilyttää, jos rata poistuu käytöstä.

Hämeenkyrön kunnan kaavoituksen lausunto 18.8.2025:

Lupahakemus koskee kunnan omistamia tiloja: Perämoisio 108-436-1-139, Soraharju 108-436-1-140, Rantala 108-436-1-361 ja Harju 108-436-1-148. Tilat ovat metsätalouskäytössä ja niitä koskee kunnan metsänhoitosuunnitelma. Alueella on satunnaista virkistyskäyttöä.

Alueella ei tällä hetkellä ole tarvetta yleiskaavan mukaisille toiminnoille, mutta jatkossa maankäytön kehittäminen ja kaavoittaminen tulee olla kunnalle mahdollista. Kunnan kehittämisen kannalta oleellista on, että alue on varattu osayleiskaavassa palvelujen – ja hallinnon alueeksi. Lisäksi aivan läheisyydessä sijaitsee Heiskanmetsän asuinalueeksi (AP-1) varattu

alue. Moottorirata voi vaarantaa asuntoalueen ja palvelujen sijoittumisen, joten kunnalla tulee olla mahdollisuus estää/peruuttaa ympäristöhäiriötä aiheuttavan toiminnan sijoittaminen alueille. Kunnalla on vireillä uuden yleiskaavan laatiminen alueelle eikä maankäyttölupa tai moottorikäyttöisten ajoneuvojen maastossa tapahtuva kilpailu, harjoitus toiminta ja rata saa vaarantaa kaavoitusta tai haitata kunnan kehittämistarpeita. Kunnan tavoitteet alueen kehittämisessä tulee olla ensisijalla. Näin ollen lupaa ei tule ainakaan myöntää pysyväksi. Muutoinkin lupaharkinnassa tulee hanketta arvioida kunnan edun toteutumisen kannalta.

Lupaharkinnassa tulee huomioida myös läheisiä maanomistaja koskevat ympäristöhaitat ja mahdolliset vaikutukset heidän maankäyttöön.

Hakemuksessa on esitetty toiminnan aiheuttavasta melusta arvioita ja kuvauksia. Hakemus ei sisällä tietoja lähtötilanteen meluarvoista, toiminnan aiheuttamasta melutasosta (dB), melun lähtöarvoja erilaisista käytettävistä moottoriajoneuvoista eikä melumallinnusta alueen toiminnasta. Yleisesti melumallinnuksen tulee kohdistua kyseiselle alueelle mm. maastonmuodot ja muiden toimintojen aiheuttama yhteismelu huomioiden sekä selvittää toiminnan meluvaikutukset ympäristöön karttatarkastelulla. Toiminta-ajaksi on esitetty satunnaisesti alle 5 tuntia päivässä. Hakemuksesta ei selviä miten aikaa rajoitetaan ja valvotaan. Hakemuksesta ei myöskään selviä miten seuran ulkopuolisten henkilöiden pääsy alueelle vaikuttaa melu- tai muihin ympäristöhäiriöihin. On todennäköistä, että aluetta käyttävät myös muut motoristit. Hakemuksen melutarkasteluja ei voida pitää riittävinä selvityksinä toiminnan vaikutuksista.

Hakemuksessa esitetystä luontoselvityksestä ei ilmene maastokäyntien kattavuus tai ajankohdat. Selvitys ei sisällä yhtään karttaa, maastokuvioita tai kasvi- tai eläin luetteloa eikä selvityksen tekijää ole mainittu. Myös linnuston osalta selvitys on puutteellinen. Tämä heikentää selvityksen luotettavuutta ja jää epäselväksi selvityksen tekijän pätevyys sekä ammattitaito. Hakemuksen luontoselvitys ei anna riittävää tietoa alueen luontoarvoista, jotta voitaisiin arvioida toiminnan vaikutuksia niihin. Hakemuksen tiedot ovat osin harhaan johtavia, kun esim. kuvataan eläinten liikkumisen paranevan alueella suunnitellun toiminnan johdosta.

Todettakoon, että myönnetty maankäyttölupa ei estä alueella jokaisenoikeuksiin perustuvaa virkistyskäyttöä. Alueella tapahtuvalle virkistyskäytölle mm. ulkoilijat, marjastajat, ratsastajat syntyvät vaikutuksia ja mahdollisia vaaratilanteita motoristien kohtaamisesta alueella ja näitä tulee

arvioida lupaa myönnettäessä. Hakemuksessa esitetyt kilpailut ja tapahtumat alueelle vaativat tilat mm. pysäköinnin osalta ja ne tulisi kaikki esittää hakemuksen liitteenä olevassa suunnitelmassa. Suunnitelmista pitäisi pystyä arvioimaan niiden vaikutus kunnan omistamiin tiloihin.

Maaston kulumisen osalta hakemuksessa todetaan, että toiminta ei rasita maastoa enempää kuin sähkömaastopyörät. Maankäyttöluva on kuitenkin myönnetty enduromoottoripyörille, mönkijöille, maastopyörille ja moottorikelkoille sekä niitä koskeville tapahtumille. Sähkömaastopyörät aiheuttavat huomattavaakin kulumista mutta sitä suuremmin mönkijöillä/enduropyörillä maaston kasvillisuus tuhoutuu n.2 metrin levyiseltä reitiltä, joten vaikutukset tulisi arvioida esitetyn toiminnan osalta. Hakemuksen liitteenä esitetyn reitin on mainittu olevan suuntaa antava. Liitekartalla on myös mainittu reitin leveyden olevan noin 2 metriä ja välietäisyyden noin 5 metriä. Tämä tarkoittaa että ajo-ura, jolta kasvillisuus tuhoutuu ja maanpinta rikkoutuu tulee olemaan 20-28% alueen maa-pinta alasta. Tältä osin alueen luontoarvot tuhoutuvat. Voidaan myös olettaa, että alueen metsän kasvu vähenee ja tuottoennuste kunnalle laskee. Luvassa tulisi selkeästi sopia toiminnanharjoittajan korvausvelvollisuudesta ja ehdoista puuston suhteen.

Hakemuksen osalta tulee pohtia, onko maankäyttöluvan ja maastoliikenneluvan myöntäminen kunnan edun mukaista ja onko sille edellytyksiä.

Kyröskosken Metsästysyhdistys ry:n lausunto 15.9.2025:

Kyröskosken Metsästysyhdistys ry (myöhemmin KyrMy) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaiseen hankkeeseen ja toteaa seuraavaa.

SISU Enduro ry:n suunniteltu harjoittelualue sijoittuu KyrMy:n metsästysalueelle. Kyseessä on neljä kiinteistöä, joista KyrMy:llä on vuokrasopimukset kiinteistöistä Perämoisio 108-436-1-139, Soraharju 108-436-1-140 ja Harju 108-436-1-148 Hämeenkyrön kunnan ja kiinteistöstä Rantala 108-436-1-361 A. Savolaisen perikunnan kanssa. Sopimukset on esitetty liitteissä.

Harju ja Soraharju ovat sopimuksessa 1, Perämoisio sopimuksessa 2 ja Rantala sopimuksessa 3. On ilmeistä, että kiinteistö Rantalan omistus on vuosien varrella siirtynyt A. Savolaisen perikunnalta Hämeenkyrön kunnalle, ja muutoksen tultua yhdistyksen tietoon tämän hakemuksen myötä pyrimme tekemään alueesta sopimuksen kunnan kanssa.

Alue on ollut käytössä pääosin hirvieläinten metsästykseseen. Alueelle ei ole sijoitettu vakituisia passipaikkoja, lähimmät ovat muilla kiinteistöillä Huuhkantien varressa ja sähkölinjalla. Nämä sijaitsevat noin 100–200 metrin päässä harjoittelualueen kiinteistöjen rajoilta. Katsomme, että hakemuksen mukaisille kiinteistöille sijoittuva harjoittelutoiminta ei liiallisesti vaikuta käytännön metsästystoimintaamme Timin maastoissa, ja sijainti on hirvieläinten metsästyksen kannalta sopiva.

Toivomme, että kiinteistöjen metsästysvuokrasopimukset säilyvät voimassa ja saamme pitää alueet hirvieläinlupahakemuksien pinta-aloissa. Samaan aikaan katsomme, että maastoliikennelupahakemuksen mukaisen toiminnan olisi pysyttävä hakemukseen kirjatulla kiinteistöillä. Jos kuitenkin toiminta olisi laajentumassa tulevaisuudessa, toivomme sen suuntautuvan Kylväjäntien suuntaan.

Sopeutamme käytännön metsästystoimintamme sen mukaan, että kaikki toimijat mahtuvat alueelle.

Muistutukset ja mielipiteet

Lupahakemuksen johdosta jätettiin 7 mielipidettä ja 3 muistutusta.

Mielipide 1 (1 henkilö):

Mielipiteessä 1 todettiin mm., että hakemusta vastustetaan, koska se lisää meteliä alueelle, joka ohitustien takia on jo riittävää ympäri vuorokauden. Hevosten ja enduroiden tuominen samaan ympäristöön voi olla haastavaa.

Mielipide 2 (1 henkilö):

Mielipiteessä 2 todettiin mm., että voiko maastoliikennelain mukaista lupaa saada taajama-alueelle. Mikäli joku väittää, että tällaisesta toiminnasta ei aiheudu mitään kilometrin päähän kuuluvaa meluhaittaa tule, on väärässä. Enduropyörät ovat kisakäyttöön tarkoitettuja, jotka eivät ole hyväksytyjä tieliikenteeseen. Ajopaikalle tullaan trailerille. Kalustoa on esitelty Sisu enduron nettisivuilla. Lisäksi ajossa olisi melkoisen äänekäs mopo, monttupyörä ja mönkijäkalusto, joka päivittäin ajaa rallia Hämeenkyrön katualueilla - ympäriajosta aiheutuva meteli kuuluu jo nyt koko kirkonkylän ja Kyröskosken alueelle. Paljon kauemmas kuin parin kilometrin päähän. Lupahakemuksen alue ei ole mitenkään syrjässä. Ohitustie menee tällä kohtaa kalliioleikkauksessa ja ajolupaa koskeva alue on siinä kallion päällä. Kai tästä meluhaitta-arvio tehdään. Ajolupaa haetaan käytännössä vuoden

jokaiselle päivälle. Lisäksi on mainittu kilpailutoiminta. Mitään tiloja tms. alueella ei ole. Hakijana on yhdistys, jolle myönnetty ajolupa tarkoittaisi ajolupaa jokaiselle, joka vain alueella haluaa ajaa. Ajolupa esim. jäsenmaksua varten. Aluehan olisi tämän jälkeen julkinen moottorirata. Lisäksi todetaan yleisluonteisesti, että toiminta aiheuttaa talousmetsälle ja sen kasvulle vaikutuksia. Mielipiteessä todetaan, että sinänsä olisi hyvä, jos joku alue löytyisi, jossa esim. nuoriso voisi harrastaa mopoilla ja muilla ajolaitteilla ihan luvallisesti ja muita häiritsemättä. Kaikkeen harrastustoimintaan liittyy rahanmenoa. Endurokisojen harjoitustoimintaan tuskin tarvitsee kunnan toimesta tarjota ilmaisia ajopaikkoja?

Mielipide 3 (2 henkilöä):

Mielipiteessä todetaan mm. seuraavaa: Mielestämme on varsin kyseenalaista antaa Sisu Endurolle maastoliikennelupa toimintansa harjoittamiseen kyseisillä kiinteistöillä. Se tulisi aiheuttamaan sekä saaste- että meluhaittoja ympäristöön. Alueella on runsaasti metsäeläimiä (mm. jäniksiä, kettuja, oravia, peuroja, korppeja joitakin mainitaksemme). Näiden elinpiiriä häiritsee jo Hämeenkyrön väylän rakentaminen. Myöskin lähialueita käytetään marjastukseen, sienestyskseen ym. luonnosta saatavaan mielenrauhaan ja virkistymiseen. Metsäluonto ja ilma tulee saastumaan hiilidioksidipäästöistä. Miten tätä ko. maastolupahakemusta on ajateltu kunnan Hinku-tekojen kannalta? "Tehdään yhdessä ilmastokestävä Hämeenkyrö"...tuo otsikko oli esillä vuonna 2020. Se tuntuu nyt olevan unohtunut ja raha ratkaisee tässäkin? Entä miten on ajateltu huolehdittaman siitä, ettei ko. alueella tulisi olemaan "asiatonta" käyttöä näiden mainittujen aikataulujen ulkopuolella? Entä kuka mittaa melua? Melusaastetta sekä pakokaasuja on jo riittämiin, varsinkin kun jotkut paikallisista nuorista käyttävät Joenmutkantietä ja siitä erkanevaa kevyenliikenteen väylää harjoitteluratanaan aiheuttaen vaaratilanteita. Näin ollen olemme maastoliikennelupaa vastaan.

Mielipide 4 (5 henkilöä):

Mielipiteessä todettiin mm. seuraavaa:

1. Epäselvyys toiminnanharjoittajaan liittyen
Onko kyseessä SISU Enduro Oy vai SISU Enduro ry?
Maastoliikennelupa on kuulutettu SISU Enduro Oy:lle, mutta hakijana on SISU Enduro ry. (Myöhemmin SISU Enduro.) Tämä on oleellinen ero arvioitaessa toiminnanharjoittajaan liittyvää riskiä.
2. Ympäristölupa
Ympäristösuojelulain ja -asetusten mukaan ulkona sijaitseva

moottoriturheilurata vaatii toiminnalleen ympäristöluvan. SISU Enduron lupahakemuksessaan kuvaama toiminta täyttää ulkona olevan moottoriradan kriteerit, joten siltä tulee edellyttää ympäristölupa. Etenkin, koska radalla on suunniteltu ajettavan erityyppisillä ajoneuvoilla sekä harraste- että kilpailutoimintana.

Hakemuksessa ei ole käsitelty ilmanlaatuun liittyviä kysymyksiä ollenkaan.

Hakemuksessa ei ole huomioitu alan ohjaavia linjauksia, kuten FIM:n Ride Green - ohjelmaa tai Olympiakomitean vastuullisuuslinjauksia. Hämeenkyrön kunnan tulee ottaa päätöksenteossa huomioon toimialan itsensä hyväksymät vastuullisuusohjelmat

3. Ajoajat ja radan käyttöoikeudet sekä kilpailutoiminta
Lupahakemuksen ajoajat on määritelty epämääräisesti. Hakemuksessa sanotaan, että ”satunnaisesti alle viisi tuntia päivässä”, mutta haetut ajoajat ovat maanantaista perjantaisin klo 8-22 eli 14 tuntia ajoaikaa, lauantaisin 9-18 eli 9 tuntia ajoaikaa ja sunnuntaisin 10 -18 eli 8 tuntia ajoaikaa. Lupahakemuksessa ei ole selitetty, kuinka alle viiden tunnin ajoaika voi käytännössä toteutua, jos todellinen ajoaika on kuitenkin 8-14 tuntia päivässä. Pyydämme Hämeenkyrön kuntaa tutustumaan hallinto-oikeuden tekemiin aiempiin ratkaisuihin vastaavissa asioissa.

Jos SISU Enduro:lle myönnetään lupa, niin oletamme, että Hämeenkyrön kunta noudattelee muiden melua tuottavan harrastustoiminnan sallittuja käyttöaikoja.

Ajoaikojen lähtökohdaksi tulee toiminnanharjoittajien ja asukkaiden tasapuolisen kohtelun vuoksi ottaa esimerkiksi Äkönmaan Ampumaradan toiminta-ajat. Talvi: ti-ke-to klo 10-19 ja la 10-18
Kesä: 15.6.-15.8.: ti-ke-to 12-18 ja la 12-18.

Pyydämme, että toiminta-aikoja määritettäessä otetaan yhdeksi kriteeriksi myös harrastetoiminnan yhteiskunnallinen merkitys. Ammuntaratat ovat osa suomalaista maanpuolustusta ja varautumista ja siten niiden toiminta palvelee harrastajajoukkoaan laajempaa merkitystä, kun taas endurorata palvelee rajattua pientä harrastajajoukkoa.

Kilpailutoimintaa ei ole kuvattu lupahakemuksessa tarkemmin.

Useilla radoilla kilpailuille haetaan erillinen lupa. Esimerkiksi hakija SISU Enduro ry on sitoutunut tekemään Ellivuoressa järjestämissä kilpailuissaan meluilmoitukset Sastamalan kaupungille ja Sastamalan kaupunki kuuluttaa tapahtuman ja myöntää luvan. Mediakirjoitusten ja SISU Enduro ry:n itsensä tekemien meluilmoitusten perusteella, on oletettavaa, että kilpailuissa luvamukaiset melutasot ylittyvät. Ei ole perusteltua, että toiminnanharjoittajan ei tarvitsisi Hämeenkyrön kunnassa noudattaa niitä kilpailuiden toimintaperiaatteita, joita he noudattavat esimerkiksi Sastamalassa ja Pirkkalassa. On huomioitavaa, että Hämeenkyrössä vakituista asumista ja vapaa-ajan asuntoja sijaitsee huomattavasti suunniteltua rataa lähempänä kuin esimerkiksi Pirkkalassa.

Lupahakemuksissa ei ole selkeästi määritelty, että kenelle endurorata on käytöltään avoin ja miten sen käyttöä valvotaan. Onko rata käytettävissä vain ylöjärveläisen SISU Enduro ry:n jäsenille vai saako kaikki hämeenkyröläiset vapaasti käyttää rataa? Miten ja kuka käyttäjiä ja käyttöaikoja valvoo? Varaukalenteri netissä ei estä radan luvatonta käyttöä.

4. Maa-alueiden metsästyskäyttö

Endurorataa ehdotetaan maa-alueille, joihin on sopimukset metsästyskäyttöön. Alue kuuluu Hämeenkyrö-Viljakkala Riistanhoitoyhdistyksen hirvieläinmetsästyksen yhteislupa-alueeseen (lupnumero: 2025-1-000-37525-0).

Enduroradan lupahakemuksessa ei ole esitetty suunnitelmaa metsästyksen ja enduroratoiminnan turvallisesta yhteiskäytöstä. Onko lupahakemus tulkittavissa siten, että metsästyskaudella ei enduroradalla ole toimintaa? Vertaa Poikeluksen ajoharjoitteluradan lupaehdot.

5. Melusuunnitelman puutteellisuus

SISU Enduro ei ole toimittanut lupahakemusten mukana asiallista melumallinnusta, vaan käyttänyt Pirkkalan ja Ylöjärven mallinnuksia epämääräisesti pohjana. Melumittaustuloksia Ylöjärveltä tai Pirkkalasta ei ole lupahakemuksen liitteenä, joten niiden soveltuvuutta ja oikeellisuutta on mahdotonta arvioida.

Melumallinnuksen lähtökohdista huomautetaan seuraavista puutteista tai virheistä:

- Melusuunnitelman lähtökohdissa ei ole selitetty, että

millaisesta ajoneuvosta on kyse. Mallinnuksen pohjana käytettävälle ajoneuvolle ei ole annettu oletusmelutasoa 0,5 m päästä mitattuna. Suomen Moottoriliiton (SML) ja FIM:n (kansainvälinen moottoriliitto) teknisissä säännöissä ilmoitetaan enduropyörän melutasoksi 102 dB mitattuna 0,5 metrin päästä pakoputken päästä. Lupahakemuksessa ilmoitettu 4–6 moottoriajoneuvon yhtäaikaisen käytön arvio 65 dB mitattuna 5 metrin päästä radasta on epäuskottava ja harhaanjohtava. Puolueeton, ulkopuolisen asiantuntijan toimesta laadittu ja maasto huomioiva melumallinnus ja -mittaus tulee olla lupahakemuksen liitteenä.

- Ympäristöolosuhteet ja taustamelu -kohdassa lupahakemuksessa mainitaan, että etäisyys radan lähimpiin rakennuksiin on yli 500 metriä. Todellisuudessa lähin asunrakennus sijaitsee noin 350 metrin päässä. Heiskanpuiston uusi asuinalue sijaitsee alle 500 metrin päässä. Hakemuksen mukaisesti luvan ehtoihin tulee siis laittaa, että radan on sijaittava yli 500 metrin päässä asuinrakennuksista.
- Melumallinnuksessa todetaan, että alueella ei ole tunnistettu melulle herkkiä kohteita ja tämä on virheellinen väite. Pappilanjoki sijaitsee noin 410 metrin päässä suunnitellusta radasta. Pappilanjoki ja melun kantautuminen vesistön kautta tulee käsitellä melulle herkkänä kohteena ja kokonaisvaikutus arvioida melumallinnuksin ja -mittauksin. Erityisen haasteelliseksi tilanteen tekee Pappilanjoen ylittävä Valtatie 3. Melu tulee arvioida kokonaisuutena alueella, ei vain yksittäisen melulähteen (endurorata) melun osalta.
- Kilpailujen ja tapahtumien aikaista kokonaismelua ei ole käsitelty ollenkaan. Vertaa toimialan itsensä laatima moottoriurheilun melunsäätelyn ohjeistus.
- Valtatie 3:n aiheuttama melu tulee huomioida yhdistettynä vaikutuksena ja melun kumuloitumisena. Moottoriurheiluradan melu on luonteeltaan erilaista ja yhdistettyä vaikutusta Valtatie 3:een ei voi sivuuttaa.
- Väite ”toiminta on ympäristöönsä sopeutuvaa, eikä vaadi erillisiä melunrahjoittamistoimenpiteitä” on täysin perustelematon ja virheellinen. Moottoriurheilumelu on usein kapeakaistaista ja suuritaajuisia, mikä tekee siitä erityisen häiritsevää. Tästä syystä on väärin sanoa, että moottoriurheiluradan melu olisi ympäristöön sopeutuvaa. Kyseistä väitettä ei voi esittää ilman asiallista

melumallinnusta ja -mittausta.

- Lupahakemuksessa todetaan, että alueella ei sijaitsisi melulle herkkiä toimintoja, mutta melun vaikutusalueella sijaitsee vakituista asumista ja esimerkiksi useita hevostalleja ja ratsastuskoulu.

Suomen Moottoriliitto (SML) tarjoaa neuvontaa ja apua moottoriurheiluratojen melusäätelyssä ja ympäristölupien hakuprosessissa. SML on laatinut yhteistyössä AKK-Motorsportin, SITO Oy:n ja ympäristöministeriön kanssa ympäristöluvanhakuohjeen, jossa käsitellään mm. melumallinnusta ja lupaehtoja. Jostain syystä SISU Enduro ry ei ole huomionnut kyseistä ohjetta, tai muunkaan tahon laatimaa ohjeistusta, omassa lupaprosessissaan.

Lajin sisäisessä ohjeistuksessa, joka on tehty FEI:n ja ympäristöministeriön kanssa yhteistyössä, mainitaan muun muassa melutason arvioimisesta, että *"when measured in a public area and should also not exceed 3 dB(A) above the background sound levels when measured at the nearest dwelling house."* Vapaasti suomennettuna: *"kun mitataan julkisella alueella, melutason ei tulisi ylittää taustamelutasoa yli 3 dB(A) lähimmän asuinrakennuksen kohdalla."*

6. Pappilanjoen läheisyys

Hakemuksessa todetaan, että rata ei sijaitse pohjavesialueella, mutta arvioinnissa ei oteta huomioon, että Pappilanjoki sijaitsee lähimmillään noin 410 metrin päässä ajoradasta ja ajorajan läpi laskee useampi oja, joiden valumavedet laskevat Pappilanjokeen. Hakemuksessa todetaan, että maasto on suomaista ja ojitettua, mutta siitä huolimatta vaikutuksia lähellä sijaitsevaan Pappilanjokeen ei ole arvioitu.

Hämeenkyrön vedenpuhdistamo sijaitsee lähimmillään noin 700 metrin päässä ajoradasta. Vaikutukset vesistöön ja vedenpuhdistamoon tulee arvioida puolueettomasti ja asiantuntijoiden toimesta.

Puolueettoman ammattilaisen laatima ympäristövaikutusten arviointi tulee vaatia, jo pelkästään suomalaisen maaston ja Pappilanjoen läheisyyden takia.

7. Vaikutukset ja haittojen ehkäisy

Lupahakemuksessa todetaan, että ”kevyet maastoajoneuvot 70–300 kg eivät juurikaan kuluta ja rasita maastoa sen enempää kuin sähkömaastopyörät”. Hakemuksessa haetaan kuitenkin käyttölupaa myös moottorikelkoille, joiden paino vaihtelee täydessä ajokunnossa 220 – jopa yli 450 kilogrammaan. Onko tarkoitus asettaa moottorikelkoille painorajoitus 300 kilogrammaan vai oliko lupahakemuksen tarkoitus vähätellä maastovaikutuksia?

On täydellisen epäuskottava väite, että enduropyörillä tai moottorikelkoilla ajaminen ei kuluttaisi tai rasittaisi maastoa enempää kuin polkupyörä. Tämä on myös ristiriidassa Suomen Moottoriliiton (SML) julkaisujen ja lausuntojen kanssa. Pelkästään tästä syystä lupahakemus tulee hylätä.

Lupahakemuksessa ei ole kuvattu toimenpiteitä, joilla estetään radan käyttöaikojen ulkopuolella tapahtuva tai muutoin luvaton käyttö. Toiminnanharjoittajan tulee ottaa vastuu enduroradan luvallisesta käytöstä ja sen valvonnasta sekä mahdollisesti syntyneistä vahingoista.

8. Alue on osittain kaavassa palveluiden ja hallinnon PK-alue. Palveluiden ja hallinnon PK-alue tyypillisesti tarkoittaa palvelurakennusten korttelialuetta kaavassa. PK-alue on tarkoitettu julkisille ja yksityisille palveluille kuten esimerkiksi kouluille, päiväkodeille, seurakuntatiloille ja muille yhteiskunnallisille palveluille. Saamamme tiedon mukaan kaavassa ei ole erikseen merkintää moottoriurheilualueesta po. alueella. Hämeenkyrön kunnan tulee tarkastaa enduroradan sijoittamisen mahdollisuus PK-alueelle.

Suunnitellun enduroradan välittömään läheisyyteen on kaavoitettu Heiskanmetsä, joka on AP-1-alue. Alue on siis tarkoitettu asuinpientalojen korttelialueeksi, jolla voi lisäksi sijaita esimerkiksi vanhusten palveluasumiseen liittyviä rakennuksia. Kylmäojantien varteen alle 0,5 km päähän suunnitellusta enduroradasta on Hämeenkyrön kunta suunnitellut uusia omakotitalotontteja.

Kaavoituskatsauksessa 2024 Hämeenkyrön kunta korostaa viihtyisän ja turvallisen ympäristön luomista. Lisäksi Hämeenkyrön kunta on kertonut Heiskan liittymän alueen olevan osa laajempaa kehittämisvyöhykettä ja liittymän on kuvattu parantavan alueen kasvupotentiaalia. Tämä estyy, jos endurorata sijoitetaan Heiskan liittymän alueelle. Kehittämisvyöhykkeen tarkoituksena on ohjata

yhdyskuntarakenteen laajenemista ja tukea elinkeinoelämän sijoittumista.

Jos Hämeenkyrön kunta hakemuksen kaikista virheellisyyksistä ja puutteista huolimatta päättää myöntää maastoliikenneluvan SISU Enduro Oy/ry:lle vaadimme seuraavia asioita otettavaksi huomioon:

1. Toiminnalla on oltava voimassa oleva ympäristölupa.
2. Radan todelliset minimietäisyydet asutuksesta ja Pappilanjoesta on määritettävä yksiselitteisesti. Nyt on haettu radan sijoittamista yli 500 metrin päähän lähimmästä asuinkiinteistöstä.
3. Puolueeton melumallinnus ja -mittaus tulee suorittaa. Toiminnalle tulee asettaa vaatimus säännöllisistä melunseurantamittauksista. Toiminnan valvonta tulee suunnitella.
4. Toiminnan tulee noudattaa toimialan itsensä julkaisemia vastuullisuusohjeistuksia kaikilta osin tai vastaavasti perusteltava, miksi ei Hämeenkyrön kunnassa tarvitse noudattaa toimialan itsensä määrittämiä vastuullisuusohjeistuksia.
5. Vaikutus vesistöön ja vedenpuhdistamoon tulee arvioida puolueettoman ulkopuolisen asiantuntijan toimesta.
6. Radan käyttämisen valvonta on hoidettava. Toiminnanharjoittajan tulee estää toiminta-aikojen ulkopuolinen käyttö.
7. Kilpailuille tulee hakea erilliset luvat.
8. Yhteiskäyttö metsästyksen kanssa suunniteltava.
9. Toiminnan ajoaikoja tulee rajoittaa huomattavasti. Ehdotetut ajoajat tulee noudatella muiden harrastustoimintojen toiminta-aikoja, vertailukohtana esimerkiksi Äkönmaan ampumarata.
10. Tarvittavat päivitykset Hämeenkyrön kunnan kaavoitukseen tulee tehdä, jotta kuntalaisille on selvää Hämeenkyrön kunnan kaavoituksen strateginen muutos.

Alueen yhteiskäyttö hevosurheilun kanssa

Hämeenkyrön kunta on luovuttanut 18 hehtaarin alueen ylöjärveläiselle seuralle pienen moottoriurheilun lajin käyttöön, jonka harrastajia on Suomessa laskentatavasta riippuen noin 3000-5000. Esitämme, että alueesta kehitetään yhteiskäyttöalue hevosurheilun kanssa. Maasto on sopiva myös ratsastus- ja ajoharjoittelulle ja tämä palvelisi myös laajasti pirkanmaalaisia hevosurheilun harrastajia. Ratsastuksen harrastajia Suomessa on noin 160.000 ja raviurheilun harrastajia on noin 200.000. Hämeenkyrön kunnassa toimii useita hevosalan yrityksiä, joita hevosurheilualue palvelisi. Toiminnan kannalta hevosurheilun kanssa vuoropäivinä toimiva yhteiskäyttöalue lisäisi Hämeenkyrön kunnan vetovoimaa paljon enemmän kuin pienen lajin ja naapurikunnan harrastajien kohtuuton suosiminen.

Mielipide 5 (useita allekirjoittaneita)

Mielipiteessä todetaan:

Haluamme nostaa esille vakavan huolen harjoitusreitin haittavaikutuksista luontoon, asukkaiden ja eläinten meluallistukseen sekä kunnan ja kuntalaisten yleiseen etuun. Tämän vastineen pohjaksi on käyty tutustumassa tilanteeseen maastossa 27.8.2025.

Sinänsä on kannatettavaa, että tämänkaltaista toimintaa sijoitetaan jo olemassa olevan melulähteen, tässä tapauksessa valtatie 3:n tuntumaan. Samoin kyseinen metsäalue on jo merkittävältä osin ihmisen käsittelemää talousmetsää. Tämä ei kuitenkaan poista alueen luonto- ja virkistysarvoja eikä EU:n ennallistamisasetuksenkin määräämää velvoitetta ehkäistä luontokatoa, etenkin osana isompaa pohjoiseen ja koilliseen avautuvaa luontoaluetta.

Melu:

Hankkeen merkittävin riskitekijä on toiminnasta aiheutuva melu. Melusaasteen on todettu olevan merkittävä riski ihmisen terveydelle ja hyvinvoinnille. Melulle altistuminen aiheuttaa muun muassa elimistön stressireaktion, lisää sydän- ja verisuonisairauksien riskiä sekä heikentää psyykkistä hyvinvointia (THL/ympäristöterveys). Viimeisen tutkimuksen mukaan jatkuva taustakohina heikentää kuuloterveyttä ja endurosta tuleva impulssityyppinen melu on kuuloterveydelle haitallisimman melutyyppi (TTL). Melu on terveysriski paitsi asukkaille myös alueen työnantajille ja alueella työskenteleville.

Pidämme hakijan melumallinnuksia riittämättöminä. Melusta tulisi olla karttapohjalle tehty mallinnus, jonka pohjalta melurajojen toteutumista voidaan myös valvoa. Niin ikään pidämme tarpeellisena pyytää hankkeelle ympäristöterveyden viranomaisvalvonnasta vastaavalta Pirtevalta lausuntoa asuinympäristöön leviävästä melusta ja sen vaikutuksista. Alue sijoittuu lähelle asuintaajamia, vaikuttaen merkittävään määrään asukkaita ja aiheuttaen riskin myös kunnan keskusta-alueen houkuttelevuudelle asuinpaikkana.

Lupahakemuksen väittämä enduroajosta aiheutuvan melun sulautumisesta valtatie 3:n taustameluun edellyttäisi perusteluja. Tieliikenteen aiheuttama melu on pääsääntöisesti tasaista ja matalataajuisia. Enduro- ja moottorikelkka-ajon aiheuttama melu on sen sijaan korkeataajuisempaa ja impulssimaista. Pinsiönkankaalla ajettiin joitakin vuosia sitten luvottomasti enduroa, ja kokemukset tästä olivat, että melu kantautui selvästi yli normaalin tieliikennemelun ainakin 1–2 kilometrin päähän. Välissä oli niin

ikään valtatie 3.

Melumallinnuksessa tulee huomioida myös maaston olosuhteet. Maastossa tehdyn käynnin (27.8.2025 klo 11–14) perusteella VT3:n melu on aivan tien lähellä selkeä, mutta esimerkiksi pohjoiseen rinteeseen taa mennessä melu on jo huomattavasti vähäisempi. Endurokäytölle suunnitellut kiinteistöt ulottuvat korkealle rinteeseen päälle, josta melu kulkee eri tavoin kuin alhaalla osin meluvalleihin suojatulta valtieltä. Lisäksi melumallinnuksissa tulee huomioida läheinen Pappilanjoki ja vesistön kyky kuljettaa ääntä jopa viisi kertaa tehokkaammin kuin ilma.

Käyttöaika:

Kaavaillun enduroreitin käyttöajat ovat erittäin laajat. Käytännössä lupaa haetaan vuoden jokaiselle päivälle aamusta iltaan, viisi tuntia päivässä. Tämä on merkittävää käyttöä. Ajoajan rajaaminen jopa klo 8–22 väliselle ajalle on kohtuuton rasitus asukkaille, sillä arvioitu 5 tunnin päivittäinen melu sijoittuu aikavälille arvaamattomasti. Epäselväksi jää myös se, miten kontrolloidaan, että ajo jää mainittuihin tunteihin päivässä. Hakemuksen liitteissä on viitattu sähköiseen ajovuorojen kirjaukseen, mutta miten kontrolloidaan, ettei harjoitusreittiä käytetä tämän ohii? Entä miten estetään harjoitusreitin luvaton käyttö enduroyhdistykseen kuulumattomilta käyttäjiltä?

Ajoaikaa tulisi vähintään rajata sekä päivä- että viikkotasolla esitettyä tarkemmin, esimerkiksi aikavälille klo 12–15, maksimissaan kolmena päivänä viikossa.

Vaikutukset luontoon:

Lupahakemuksen luontoselvitys on mielestämme puutteellinen. Hakemuksessa todetaan, ettei alue sisällä huomionarvoisia luontoarvoja tai suojellullisia piirteitä viitaten muun muassa maastokäyntiin. Aineistosta ei kuitenkaan käy ilmi, että tämän arvion olisi tehnyt biologi tai muu vastaavan kompetenssin omaava henkilö. On totta, että alue on metsätalouskäytössä eikä se sijoitu pohjavesialueelle. Erityisesti kiinteistön Sorjajarju (1:140) maasto on kuitenkin muuta kuin perinteistä talousmetsää. Alue on kosteaa ja suojaisaa tiheikköä, jossa on monilajinen puusto. Maastokäynnillä oli havaittavissa myös uomia, jotka tuovat alueelle ajoittain vettä, ylempää rinteestä. Miten näiden valumien puhtaus taataan? Niin ikään avoimeksi jäivät kunnan myöntämässä käyttöluvassa mainitut ympäristönsuojeluvuorotteet, mitä ne konkreettisesti ovat?

Huomionarvoista on myös se, että alue on osa isompaa metsäaluetta. Harjoitusreitti sijoittuisi isomman, reilun 3,5 km² :n metsäalueen

eteläpäähän. Välittömästi alueen rajalla on järeämpää metsää ja maastossa on merkkejä muun muassa hirvien ja tikkojen liikkumisesta, samoin lähistöllä on tehty karhuhavaintoja. Onko tätä aluetta varaa pirstoa ja heikentää enempää? Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on merkittävä uhka, ja vastikään säädetty EU:n ennallistamisasetus velvoittaa kuntia ja maanomistajia luontoarvojen parempaan huomiointiin myös talousmetsäalueilla ja taajamaympäristöissä. Tämä voi merkitä ajoalueesta aiheutuvia kustannuksia kunnalle. Enduroajo 3 aiheuttaa muun muassa merkittävää eroosiota maaperään. Jo nykyinen ympäristönsuojelulaki sääntelee pohjaveden ohella myös maaperän pilaamisen ehkäisyä (16 § Maaperän pilaamiskielto). Ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on huolehdittava määrääjoin suoritettavasta maaperän tarkkailusta (66 § Maaperän ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset). Miten kunta velvoittaa hakijan seuraamaan tätä maaperän pilaantumisriskiä?

Alueen säilyminen lähialueen asukkaiden virkistyskäytössä: Esitämme huolestamme siitä, miten turvataan alueen säilyminen asukkaiden virkistyskäytössä. Alue on helposti saavutettavissa lenkkeilyyn, ja siellä esiintyy muun muassa mustikkaa, puolukkaa ja vadelmaa sekä ruokasieniä. Harjoitusreitti haittaisi tätä käyttöä merkittävästi sekä turvallisuuden, viihtyvyyden että kerättävien marjojen ja sienten puhtauden näkökulmasta. Enduroajokäyttö heikentäisi myös koko laajemman, usean neliökilometrin metsäalueen, virkistysarvoa.

Kunnan ja kuntalaisten etu:

Hankkeen merkitys kunnan ja kuntalaisten edun kannalta on mielestämme kyseenalainen, ja tästä olisi syytä käydä myös laajempi julkinen keskustelu. Avoimia kysymyksiä ovat muun muassa: Tullaanko kunnan maan käytöstä maksamaan vuokraa? Kuinka paljon Hämeenkyrössä on enduroharrastajia eli ketä Hämeenkyrön harjoitusreitti oikeastaan palvelee? Tulisiko suurin osa käyttäjistä lopulta muualta? Mitä hyötyä harjoitusreitti toisi kunnalle? Toisiko reitti mitään tuloja kuntaan? On vaikea kuvitella, että harjoitusreitin käyttäjät käyttäisivät mitään paikallisia palveluja ajon yhteydessä. Päin vastoin, haitalliset vaikutukset elinkeinoelämään, kuten läheisen ratsastuskoulun toimintaan tulisi selvittää. Samoin tulee huomioida vaikutukset alueen riistanmetsästyksen.

Keskustelua tulee käydä myös siitä, kuka on vastuussa mahdollisista ympäristötuhoista ja niiden korjaamisesta. Onko hakijalla todellisia mahdollisuuksia kantaa tämä vastuu, vai jääkö asia viime kädessä maanomistajan eli kunnan harteille? Entä miten huomioidaan ja korvataan

lähialueiden kiinteistöjen mahdollinen melusta aiheutuva arvonalennus? Jo nykyisellään nihkeää Hämeenkyrön kiinteistökauppaa tulee tukea, ei hankaloittaa entisestään.

Enduroharrastus ei myöskään ole sellainen lähiharrastus, että ajoalueen sijoittuminen asuinalueen lähistölle olisi perusteltua. Paikalle tullaan autolla. Niin ikään harrastus on hyvin rajatun ryhmän toimintaa eikä kohdennu kovin hyvin esimerkiksi paikallisten lasten tai heikommassa asemassa olevien nuorten palvelemiseksi.

Lisäksi hakijalla on jo nyt käytössään neljä harjoitusrataa, joista kolme on naapurikunnassamme Ylöjärvellä. Nämä lähiradat ovat riittävät kuntamme kokoon ja harrastajamäärään suhteutettuna. Mielestämme olisi maakuntatason asia luvittaa harjoitus- ja kisareitit sekä ylipäänsä päättää montako ajoaluetta Pirkanmaalle on perusteltua perustaa. On valitettavaa, että harrastusmahdollisuuksia joudutaan rajoittamaan, mutta ei ole myöskään oikeudenmukaista, että marginaalinen ryhmä aiheuttaa merkittävät haitat isolle joukolle alueen asukkaita ja muita käyttäjiä.

Pyydämme huomioimaan myös Ympäristöministeriön vasta julkistaman ja merkittävänä pitämän Luonnon tilan parantamisen kansalaispaneelin julkilausuman (28.8.2025, ym.fi/kansalaispaneeli2025), jossa kansalaisten huoli luontokadosta todennetaan ja painotetaan erityisesti valtion ja kuntien toimintaa esimerkinnäyttäjänä. Niin ikään julkilausumassa peräänkuulutetaan sitä, että luonnontilaan liittyvän päätöksenteon tulee olla kansalaisia osallistavaa.

Mielipiteet 6 ja 7 (useita allekirjoittaneita)

Mielipiteessä todetaan mm., että: Me lähiseutujen asukkaat vaadimme, että harjoitteluradan rakentamiseen ei myönnetä lupaa. Perustelut vaatimukselle:

1. Moottoriurheilusta aiheutuvaa melua ja sen leviämistä on mahdollista arvioida laskennallisesti sekä mittaamalla. Nyt suunnitteilla olevan radan meluarvio perustuu aikaisempien mittausten tuloksiin Ylöjärveltä ja Pirkkalasta sekä oletukseen, että äänet häviävät VT3:n liikennekohinaan.

Me, suunnitellun radan lähialueen asukkaat, osaamme kertoa melun nykytilanteen aistihavainnoista: häiritsevästä, ympärivuorokautisesta liikenteen kohinasta sekä rekkojen, ohitusten ja kruisailuiden äänistä. Moottoriurheilun nopeat kiihdytys- ja jarrutusäänet eivät tule häviämään VT3:n

liikennekohinaan.

SISU Enduro ry:n hakemuksen ajoajat ovat poikkeuksellisen laajat. Satunnaiset ajoajat ma-pe 8–22, la klo 9–18 sekä su klo 10–18 tarkoittaisivat lähialueiden asukkaille stressaavaa, ennakoimatonta ja epätasaista melusaastetta ympäri vuoden. Hakemuksessa ei ole rajattu pois juhlapyyhiä, arkivapaita eikä kaikkein herkintä eläinten lisääntymisaikaa 1.5–30.6.

Lisäksi yhdistys anoo lupaa kymmenen tapahtumaviikonloppuun vuodessa, jotka ajoittunevat kevät-syyskaudelle ys. ajankohtiin, jolloin kotien piha-alueet ovat asukkaidensa aktiivisessa käytössä. Kilpailu ja tapahtumaviikonloppujen kuulutukset ja kiihdytysäänät häiritsisivät merkittävästi mahdollisuutta lepoon ja rentoutumiseen kotipihoilla.

2. Jatkuva melulle altistuminen vaikuttaa negatiivisesti elämänlaatuun ja mielenterveyteen. Hakemuksessaan seura ei kerro, miten mahdollisen harjoitteluradan melutasoja valvottaisiin. Mitkä olisivat sallitut maksimiarvot? Kuka melutasoja mittaisi ja milloin? Mitä tapahtuisi, jos maksimiarvot ylittyisivät? Olisiko seurauksena radan sulkeminen tai toiminnan oleellinen rajoittaminen?
3. Hakijan kotisivun mukaan ylöjärveläisellä yhdistyksellä on 70 jäsentä. Kuinka moni näistä lienee hämeenkyröläinen? Tavoite on saada harrastukseen mukaan nuoria. Kallis harrastus lienee kuitenkin mahdollista vain ani harvan perheen lapselle.

Suunniteltu harjoitusrata sijaitsee lähellä keskusta-alueita. Kuka valvoisi, etteivät ulkopuoliset aja radalla iltaisin ja öisin? Häiriköivää käytöstä ei ole pystytty suitsimaan edes Hämeenkyrön ja Kyröskosken keskusta-alueilla.

Hämeenkyrön kunta tarjoaa monipuolisia harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille jo nyt. Rajalliset taloudelliset panokset kannattaa laittaa olemassa olevien ja laajempaa harrastajajoukkoa palvelevien tilaisuuksien ylläpitoon.

4. Mitkä ovat pienehkön yhdistyksen rahavarat ja henkilöresurssit radan rakentamiseen, ylläpitoon ja ennen kaikkea valvontaan? Näihin kysymyksiin hakemus ei anna vastausta. Hakemuksesta ei myöskään käy ilmi kunnalle maksettavan maankäyttöluvan suuruus.

5. Koti on useimmille elämän suurin taloudellinen sijoitus. Kodin sijainti enduoradan vieressä tarkoittaa stressaavaa, ennakoimatonta ja epätasaista melusaastetta ympäri vuoden. On todennäköistä, että moottoriradan läheisyys alentaa kotiemme arvoa ja halukkuutta muuttaa lähialueille.

Vaadimme, että harjoitteluradan rakentamiseen ei myönnetä lupaa.

Muistutus 1 (4 henkilöä):

Muistutuksessa todetaan mm. seuraavaa: Hämeenkyrön kunnan nettisivuilla mainitaan, että Hämeenkyrö on Pirkanmaan vehreä helmi, luonnon- ja maisemansuojelua edistetään ja otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa sekä ilmasto-ohjelman toteuttaminen on tärkeä asia. Puhumattakaan Hinku-ohjelmasta, jonka toteutus on tähdätyt vuoteen 2030! Siis melko pian! Miten näitä suuria tavoitteita voidaan toteuttaa, jos metsää ja luontoa raiskataan lisää sekä maisemallisesti että järjettömällä metelöinnillä? Pitääkö tälle kulmakunnalle mahdollistaa vielä Väylän, Kylmäojantien, Jokimutkantien, Pappilanjoen sekä kunnan jätevedenpuhdistamon haittojen (ympäri vuorokautinen melu, saasteet), lisäksi pienen piirin harrastustoiminta, joka kuuluu jonnekin ihan muualle kuin tähän asutuksen viereen! Kuntoiluharjoitus voi siirtää toimintansa jonnekin muualle, kauas ihmisasutuksesta! Sääliksi käy siinäkin tapauksessa luontoa ja eläimistöä! Eiköhän tuon Hämeenkyrön väylän vuosia kestänyt rakentaminen jo omalta osaltaan ollut ympäristön ja luonnon kannalta hirvittävä katastrofi! Miksi tätä pitäisi vielä jatkaa ja tehdä lisää luontoon ja ympäristöön kohdistuvaa vahinkoa? Vieläpä, jos Ylöjärven kaupunkikin on moisen toiminnan alueeltaan lopettamassa, jo kerro siitä, ettei ko. toiminta ole mitenkään hyvää mainosta mahdollisille tuleville kuntaan muuttajille. Eikä täällä jo asuvienkaan kannalta toiminta ole järkevää. Mielestämme tässä Joenmutkantien varressa asuville on jo tarpeeksi aiheutunut haittaa ja asumismukavuus on kyllä kaukana! Vuosien koettelemus väylän rakentamisesta, puun poistosta alkaen jatkuen väylän valmistumiseen asti sekä sen jälkeen alkanut jatkuva 24/7 ympäri vuotinen liikennemelu mielestämme on jo sietokyvyn rajoilla! Tähän lisätään vielä Pappilanjoella yletön moottoriveneillä ja vesiskoottereilla räjäyttäminen! Lisäksi kylän nuoriso on ottanut Pappilanjoen ylittävien siltojen alustan ja ympäristön mopoharjoittelualueeksi. Mopot, viritetyt mopot sekä joukossa ajoittain näkyneet (varsinkin kuuluneet) maasto/enduropyörät kulkevat suurilla nopeuksilla, kilpa-ajona pitkin Joenmutkantietä kohti Kylmäojantietä, josta käännytään takaisin ja vauhdit nousevat korkeiksi ja lisäksi harjoitellaan keulimista! Muun liikenteen ja

asukkaitten kauhuksi! Meteli on korvia raastavaa! Tätä tapahtuu useimmiten iltapäivästä eteenpäin, välillä yöaikaankin, puolilta öin jopa kolmen tienoille aamuyöhön asti. Vähän varttuneempi nuoriso harrastaa ajoja autoilla. Nopeudet nousevat huomattavan koviksi, eikä ainoastaan nuorisolla, vaan päivittäin vanhempikin väki päästelee melkoista vauhtia! Nopeusrajoitus-kylteissä on kyllä 40 km/tunnissa, mutta harva sitä noudattaa! Viedäänpö meiltä tässä loputkin marja-, sienestys-, ja virkistysalueet, joista jo väylän rakentaminen lohkaisi erittäin suuren osan. Puhumattakaan luonnon eläimistöä. Nyt pikkuhiljaa eläimet ja linnut ovat alkaneet palailla näille seuduille! Tänne ovat palanneet peurat ja ketut, joita näkee nyt lähes joka aamu sekä Hämeenkyrön nimikkolintukin korppi on pari kesää pyörinyt poikasineen tällä alueella! Harmaahaikara ja palokärki ovat myös nyt nähtyjä ja kuultuja. Mutta jos melu lisääntyy, nähdäänpö enää, ei ainakaan kuulla! On tutkittu ko. hankkeen tiimoilta aiheutuvaa melua ja sen leviämistä Ylöjärvellä ja Pirkkalassa ja heitetty käsittämätön väite, että moottoriurheilun aiheuttama melu häviäisi Väylän liikennekohinaan? Jopa maallikkokin tajuaa, että varmasti melu ei häviä, vaan tuplaantuu! Suunniteltu endurorata on osittain ylempänä kuin Väylä, miten siltä osin sen melun saa häviämään alempana kulkevan liikenteen meluun? Väylän nykyinen melu, märällä asvaltilla ja betonisten 'meluvallien' välissä ajaminen sekä pohjoistuulen vaikutus, on välillä sietokyvyn ylittävää ja elämänlaatua tuhoavaa!

Maastoliikennelupahakemuksessa on kovin tarkat ajat satunnaisesti tapahtuvaan harjoitteluun! Onko rata sitten muun ajan suljettu? Niin, ettei sinne pääse ulkopuoliset vähän kokeilemaan omaa kalustoaan ja harjoittelemaan ajamista. Kuka valvoo tätä? Alle 5 tuntia/päivä? Mitenkä työssä käyvien, erityisesti vuorotyössä käyvien, ihmisten lepo mahtaa sujua? Kun nykyinenkin melu kuuluu sisälle yötä päivää. Tapahtumat ja kilpailut tuovat arvaamattoman määrän lisää melua. Toivomme päättäjiltä terveen järjen käyttöä ja hieman toisten ihmisten asemaan asettautumista, tehdessään päätöstä alueen lopullisen pilaamisen tai säilyttämisen puolesta! Kunpa saisimme asua edelleen Pirkanmaan vehreässä helmessä!

Muistutus 2 (1 henkilö)

Muistutuksessa todetaan mm. seuraavaa: Annan positiivisen mielipiteen enduroradalle. Se mitä ilmeisemmin vähentäisi rekisteröimättömien crossi/enduropyörien ajelua kylällä mikä on nyt ollut vähän trendinä viimeaikoina. Hyvää on myös se, että nyt olisi viranomaisilla ja muilla ihmisillä osoittaa erityisesti nuorille ja miksi ei vanhemmillekin se virallinen ajopaikka mitä tänne Hämeenkyröön on kaivattu useita kymmeniä vuosia. Ei tarvitsisi enää mennä pinsiöön/vesäjärven alueille ajelemaan

"laittomasti". Uskon että tämä tuo myös harrastajia naapuri pitäjistä huomattavan määrän.

Muistutus 3 (Sata-Hämeen Ratsastuskoulu)

Muistutuksessa todetaan mm. seuraavaa: Alue on ratsastuskoulumme välittömässä läheisyydessä ja ainoa alue, jossa hevosten hyvinvoinnin ja ratsastajien maasto-opetuksen vuoksi tapahtuvan maastoratsastuksen voimme suorittaa. Lisäksi alueen metsäteitä ja polkuja käyttävät ratsastusseura Tallitiimi ry:n yksityiset ratsastajat. Ohitustien valmistuttua tämä on ainoa alue, jossa ratsukot voivat suhteellisen turvallisesti liikkua. Suullisesti sovitut reitit ovat olleet ratsastajien käytössä jo vuosia, osittain vuosikymmeniä. Hämeenkyrön kunta ei ole osoittanut ratsastajille merkittäviä reittejä kuten monissa muissa kunnissa on. Mikäli enduroharrastajille tai muulle moottoriurheilulle osoitetaan tämä alue, se tulee suuresti haittaamaan sekä Sata-Hämeen Ratsastuskoulun että Tallitiimi ry:n toimintaa. Missään tapauksessa samalla alueella eivät ratsukot ja moottoriurheilijat voi turvallisesti harrastaa.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijaa on kuultu lupahakemuksen johdosta tulleista lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä. Vastineen toimittamisen jälkeen toiminnanharjoittajaa pyydettiin vielä täydentämään vastinetta ulkopuolisen asiantuntijan laatimalla meluselvityksellä. Ulkopuolisen asiantuntijan laatimaa meluselvitystä ei toimitettu.

Hakijan vastine 25.11.2025

Hakijan vastineessa todetaan seuraavasti:

Kiitämme mahdollisuudesta antaa vastine otsikon mukaisessa asiassa. On hienoa, että lupaprosessissa kuullaan eri tahoja laajasti. Toivomme kuitenkin huomioitavan, että harrastamisen ja harrastuspaikkojen sääntöihin sitoutuneita harrastajia ei tulisi rinnastaa esimerkiksi juuri mopo- tai mopoautokortin saaneisiin nuoriin, jotka ajelevat kaduilla yöaikaan.

1. Meluasiat ja melumallinnus

- Harrastustoiminnan 4–6 ajoneuvon yhtäaikainen määrä on todellinen maksimi.
- Enduropyörät ja mönkijät ovat rekisteröityjä ja matalaviritteisiä, joiden melupäästö on huomattavasti pienempi kuin rekisteröimättömillä motocross-pyörillä. Alue ei sovellu motocross-tyyppiseen ajoon.
- Meluselvityksen laajentaminen ei ole tarkoituksenmukaista ennen reitin lopullista määrittelyä.

-
- Valtatie 3 muodostaa voimakkaan taustamelun, johon harjoittelun äänet sekoittuvat.
2. Tapahtumien määrä
 - Alkuperäinen tapahtumamäärä 10 kpl/vuosi muutetaan siten, että sallitaan enintään 5 tapahtumaa tai kilpailua vuodessa.
 3. Ajoaikojen tarkennus
 - Arkisin klo 8–20, lauantaisin klo 9–18, sunnuntaisin klo 11–18.
 - Ajo kielletty: pitkäperjantai, juhannusaatto, juhannuspäivä, jouluaatto ja joulupäivä
 4. Pysäköinti
 - Moni harrastaja ei käytä erillistä kuljetuskalustoa enduromoottoripyörän, maastopyörän tai mönkijän kuljettamiseen vaan saapuu harjoitusalueelle ajamalla harjoitusvälineellä.
 - Nykyinen noin 10 ajoneuvon pysäköintialue riittää normaalikäyttöön.
 - Tapahtumien aikana voidaan järjestää tilapäinen lisäpysäköinti maanomistajan kanssa sopien.
 5. Reitin etäisyys asutuksesta
 - Lähin asuinrakennus on noin 350 metrin etäisyydellä harjoitusalueen rajasta.
 - Reitin lopullisessa suunnittelussa pyritään varmistamaan vähintään 500 metrin etäisyys.
 - Maastonmuodot estävät suoran meluyhteyden asutukseen.
 6. Reitin tekninen luonne
 - Reitti suunnitellaan hitaaksi ja teknisesti vaativaksi, ei nopeaksi moottoriurheiluradaksi.
 - Harjoitustoiminnassa ei ole yhteislähtöjä.
 - Nämä tekijät auttavat pitämään melutason hyvin maltillisena.
 7. Valvonta
 - Reitin alkuun tuodaan selkeä opaste, jossa ilmoitetaan lupaehdot, ajoajat ja käyttöohjeet.
 - Mikäli väärinkäyttöä havaitaan, voidaan harkita videovalvontaa.
 - Muiden harjoitusreittiemme perusteella väärinkäytöksiä ei ole esiintynyt.

8. Yhteistyö Metsästysseuran kanssa

- SISU Enduro ry on valmis sopimaan vuosittain ajokielloista metsästyskauden kriittisimpinä ajankohtina.
- Reittiä voidaan hienosäätää metsästyspaikkojen huomioimiseksi.

9. Liikenneturvallisuus

- Harjoittelu aiheuttaa vain vähäistä lisäliikennettä Kylmäojantiellä.
- Tapahtumapäivinä voidaan tarvittaessa järjestää liikenteenohjausta.

10. Ympäristöluvan tarpeettomuus

- Enduroreitit käsitellään Suomessa yleisesti maastoliikennelain mukaisella harjoitteluluvalla, eikä niitä normaalisti ohjata ympäristölupamenettelyyn, koska kyseessä on maastoreitti eikä rakennettu moottoriurheilurata.
- Toiminta ei ole moottoriurheilulain tarkoittamaa rataa eikä sisällä rakenteita, jotka edellyttäisivät ympäristöluvan.
- Käyttö on satunnaista ja käyttäjämäärät pieniä.
- Vastaavissa kohteissa, kuten Ylöjärven Enduropuistossa, ympäristölupaa ei ole edellytetty.

11. Yhteenveto

- SISU Enduro ry sitoutuu turvalliseen, valvottuun ja ympäristöön sovitettuun toimintaan.
- Ehdotukset vähentävät toiminnan vaikutuksia merkittävästi ja tukevat luvan myöntämistä.

Tarkastus

Toiminta-alueelle tehtiin maastokäynti 11.12.2025 ja käynnillä tehtiin mm. seuraavia havaintoja:

- Maastokäynti aloitettiin kääntöpaikalta, jonka on tarkoitus toimia myös harrastepaikan parkkipaikkana. Kääntöpaikalle mahtui ympäristötarkastajan arvion mukaan ainakin noin 3–5 autoa kerrallaan.
- Maasto, johon endurorata on tarkoitus rakentaa, on lähinnä harvasti hakattua metsää, jossa on reilusti korkeuseroja. Joitain soisia alueita maastossa olisi ja toiminnanharjoittajan mukaan tällaiset alueet tultaisiin pääosin joko jättämään radan ulkopuolelle tai esimerkiksi viemäriputkilla rakentamaan sellaisiksi, että ne

kestävät ajamista. Maastoon rakennettu reitti toimisi myös metsänhoitourana. Reitin rakentaminen vaatisi lähinnä kaatuneiden puiden siivoamista alueelta, puiden merkitsemistä metsänhoitonauhoilla sekä roskapuilla ja ojien ylittäminen noin 1,5 metrin viemäriputkilla, jotta metsän vedenkorkeudet eivät muutu ja märemmät paikat kestävät ajamisen. Muutaman vuoden sisällä metsänhoitonauhat tulisivat häviämään, kun ajamisen myötä reitin maastossa pystyisi tunnistamaan ilman nauhamerkintöjäkin.

- Maastokäynnillä ajettiin muutama kierros maastossa ja ympäristötarkastaja teki havaintoja äänten kuulumisesta ensin kääntöpaikalta ja sen jälkeen syvemmillä maastossa. Kääntöpaikallepyörien äänet eivät juuri kuuluneet, kun pyörät hävisivät metsään tai äänet sekoittuvat valtatie huminaan.
- Syvemmillä maastossa oli havaittavissa, että kun pyörät hävisivät korkeiden rinteiden taakse ei niiden ääniä pystynyt alemmaa maastossa kuulemaan. Valtatie aiheuttama huminan havaitsi selkeämmin ja se kiinnitti huomion enemmän kuin enduropyörien ääni ja lähempänä ollessaan pyörien ääni sekoittui valtatie huminaan.
- Maastokäynnin perusteella ei havaittu, että enduroajaminen aiheuttaisi merkittävää äänihaittaa ainakaan, kun rataa käyttäisi kaksi enduropyörää. Lisäksi ajaminen oli maastossa suhteellisen hidasta eikä kiihdyttelyitä tehty kuin mahdollisesti korkeimpien mäkien kohdalla eikä tällöinkään ääni ollut kuin hetkellisesti hieman kovempi.

Päätös

Myönnän SISU Enduro ry:lle maastoliikennelain 30 §:n mukaisen luvan enduro- ja maastopyörillä sekä mönkijällä ja talvella moottorikelkalla tapahtuvaan harjoitteluun Hämeenkyrön kunnan kiinteistöille Perämoisio (108-436-1-139), Soraharju (108-436-1-140), Rantala (108-436-1-361) sekä Harju (108-436-1-148). Lupa myönnetään ehdoilla, että toimintaa harjoitetaan noudattaen hakemusta ja sen liitteitä sekä lupamääräyksiä. Niiltä osin kuin hakemus ja/tai sen liitteet eroavat lupamääräyksistä, tulee noudattaa lupamääräyksiä.

Lupamääräykset:

1. Ajo on sallittu vain Hämeenkyrön kunnan kiinteistöille Perämoisio (108-436-1-139), Soraharju (108-436-1-140), Rantala (108-436-1-361) sekä Harju (108-436-1-148) merkityllä yhdellä enduroreitillä. Reitti ei saa kulkea muiden kiinteistöjen alueella ja reitin sekä

reittimerkkien tulee sijoittua kokonaisuudessaan lupamääräyksissä mainituille kiinteistöille.

2. Ajo on sallittu vain hakemuksen mukaisilla polttomoottori- tai sähkökäyttöisillä enduromoottoripyörillä (4-tahtinen ja 2-tahtinen), ATV- ja UTV-mönkijöillä, sähkömaastopyörillä ja talvella moottorikelkalla. Maastoajoneuvoilla tulee olla ajon aikana rekisteröintikatsastuksen mukaiset äänenvaimentimet ja maastoon tarkoitetut renkaat tai telat. Maastoajoneuvolla ajavan tulee tarvittaessa pystyä todistamaan, että ajoneuvo on rekisteröity ja katsastettu sekä maastoliikennevakuutettu.
3. Toiminnanharjoittajan tulee huomioida, että harjoitteluaitin käyttö täyttää riittävät turvallisuusvaatimukset, eikä ajo vaaranna muiden alueella liikkuvien turvallisuutta. Toiminta tulee suunnitella siten, että alueella liikkuvat hevosharrastajat sekä metsästäjät pystyvät harjoittamaan toimintaansa samoilla alueilla sekä ovat tietoisia mahdollisesti radalla kulkevista moottoriajoneuvoista. Lisäksi ajajien tulee huomioida alueella mahdollisesti kulkevat muut alueen virkistyskäyttäjät.
4. Alueella sijaitsevalla reitillä saa ajaa yhtäaikaaisesti enintään viisi enduro- tai maastopyöräilijää tai mönkijää.
5. Alueella sijaitsevaa reittiä saa käyttää harjoitteluun vain seuraavina ajankohtina:
 - ma-pe kello 10:00–19:00
 - la kello 10:00–18:00
 - su 12:00-18:00
 - Ajo ei ole sallittua arkipyhinä ja juhlapyhinä.

Toiminnanharjoittajan tulee estää toiminta-aikojen ulkopuolinen käyttö.

6. Ajoreitti tulee muotoilla yhdistelemällä metsänhoitouria ja polkuja. Ojien ylitystä varten saa tehdä kevyet sillat (esimerkiksi putkista), mutta sillat tai muut vastaavat ojien ylitysrakenteet eivät saa aiheuttaa muutoksia alueen vedenkorkeuksille eikä ojien vesien laadulle. Reitin muotoilemisen yhteydessä saa tehdä vain kevyitä raivaustöitä, kuten kaatuneiden puiden siirtämistä tai risujen ja oksien raivaamista. Reitin muotoileminen on tehtävä niin, että vältetään nuorten taimikoiden ja puiden vahingoittaminen. Reitin suunnittelu tulee toteuttaa niin, että mahdolliset tulevat

metsänhoitotyöt (harvennukset, uudistamiset) voidaan aina toteuttaa. Reitti saa kulkea lähimmillään 500 metrin päässä lähimmästä asuin kohteesta. Mahdollinen reittien muokkaamiseksi tarvittava puuston poisto tai raivaus tulee tehdä lintujen pesimäajan 15.4.–31.7. ulkopuolella. Suunnitelma lopullisesta reitistä tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen kuin reittiä aletaan muotoilemaan.

7. Ajoreitti tulee merkitä koko radan pituudelta selkeästi niin, ettei ajoreitiltä voi erehtyä. Merkkaaminen tulee tehdä esimerkiksi metsänhoitonauhoin, roskapuin tai vastaavasti. Reitin muotoilemisen jälkeen kuukauden sisällä tulee alueelle pyytää ympäristötarkastajan ja tarvittaessa myös muiden viranomaisten katselmus, jossa käydään reitti pääpiirteittäin läpi ja varmistetaan, että reitti on muotoiltu siten että se erottuu maastosta selkeästi, se on merkattu asianmukaisesti eikä siitä aiheudu haittaa alueen muulle käytölle.
8. Ajoreitin käytöstä tulee laatia ohjeet, jotka sisältävät muun muassa kartan radasta, ohjeistuksen radan kiertosuunnasta, ohjeistuksen melurajoista, ohjeistuksen turvallisuudesta ja muiden maastossa kulkijoiden huomioimisesta ja ohjeistuksen mahdollisissa onnettomuustilanteissa toimimiseksi. Ohjeistus tulee toimittaa tiedoksi ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen reitin käyttöönottoa, esimerkiksi katselmuksella, ja viranomainen voi tarvittaessa ohjeistaa reitin ohjeiden täydentämistä. Ajoreitin ohjeet tulee kiinnittää ajoradan pysäköintialueelle selkeästi niin, että ajoradalla ajavat sekä muut alueen käyttäjät pääsevät perehtymään niihin. Toiminnanharjoittajalla on velvollisuus varmistua siitä, että jokainen radan käyttäjä on tietoinen tästä maastoliikenneluvasta sekä reitin käyttöohjeista ja noudattaa niitä. Lisäksi reitin alkuun, pysäköintialueelle pitää järjestää esimerkiksi jonkinlainen lippu tai muu vastaava merkki, jonka kiinnittäminen tai muuten esiin laittaminen merkitsisi, että reitillä on ajajia. Tämän merkin tarkoitus tulee käydä ilmi ohjeistuksesta.
9. Toiminnassa syntyvä melu ei saa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ylittää ulkona A-painotetun keskiäänitason (LAeq) päiväohjearvoa 55 dB asumiseen käytettävillä alueilla ja taajaman virkistysalueilla. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla toiminnassa syntyvä melu ei saa ylittää A-painotettua keskiäänitasoa (LAeq) lähimmissä kohteissa

päiväohjearvoa 45 dB.

10. Toiminnanharjoittajan tulee selvittää ulkopuolisen asiantuntijan laatimin melumittauksin toiminnasta tosiasiallisesti aiheutuvat melupäästöt lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Melumittaukset tulee suorittaa 3 kk kuluessa radan käyttöönotosta. Melumittauksen suunnitelma on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle hyväksyttäväksi vähintään 2 viikkoa ennen mittaussajankohtaa. Melumittausraportti tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä sen valmistuttua. Mikäli melumittausten tulokset ylittävät edellä annetut melun raja-arvot, tulee mittauksista laaditussa raportissa esittää toimenpiteet aiheutuvan melun vähentämiseksi ja melumittaukset tulee suorittaa uudelleen toimenpiteiden suorittamisen jälkeen. Uusien melumittausten suunnitelma tulee hyväksyttää ympäristönsuojeluviranomaisella.
11. Melumittausraportin perusteella toiminnanharjoittajan tulee laatia meluntorjuntasuunnitelma, jossa kerrotaan muun muassa miten toiminnasta mahdollisesti tulevat valitukset huomioidaan, millaisella aikataululla melumittauksia suoritetaan jatkossa ja millaisia meluntorjuntatoimenpiteitä alueella voidaan tehdä, mikäli melun ohjearvot ylittyvät toiminnassa tapahtuvan muutoksen tai ympäröivässä alueessa tapahtuvien muutosten vuoksi.
12. Alueella on sallittua järjestää enintään viidet kilpailut vuodessa. Kilpailujen aikana on sallittua ylittää tässä luvassa määrätyt ajoneuvojen enimmäismäärät reitillä. Kilpailupäivinä tulee noudattaa seuraavia toiminta-aikoja:
 - kilpailupäivänä käyttöaika saa olla ma-su 09:00-19:00Tapahtumasta tulee ilmoittaa vähintään kuukautta ennen ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä alueen asukkaille ja muille toimijoille. Kilpailun aikana ajot reiteillä tulee pyrkiä porrastamaan, jotta tässä päätöksessä asetettuja melun raja-arvoja ei ylitettäisi. Kilpailun aikana ajoradalla olevia ajajia saa yhtä aikaa olla enimmillään 10. Tapahtuman aikana tulee erityisesti huomioida turvallisuus ja jätehuolto. Tapahtumalle tulee laatia turvallisuussuunnitelma. Tapahtuman aikana, tarvittaessa, tulee järjestää liikenteenohjausta. Tapahtuman yhteyshenkilö tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle.
13. Ajoradan alueella sekä pysäköintialueella tulee huolehtia alueen siisteydestä ja jätehuollosta, roskaantumista ei saa tapahtua. Syntyvät jätteet on kerättävä, lajiteltava ja toimitettava

asianmukaisiin keräyspaikkoihin. Jätehuollossa on noudatettava jätelakia (646/2011) sekä jätehuoltomääräyksiä.

14. Alueelle johtavan maanteliittymän turvallisuus tulee varmistaa. Liittymän soveltuvuus kyseiselle toiminnalle tulee varmistaa Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenne osastolta ennen toiminnan aloittamista ja tarvittaessa haettava liittymälupaa tai parannettava liittymää Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen ohjeiden mukaisesti.
15. Alueelle, esimerkiksi pysäköintialueen yhteyteen, tulee varata riittävästi öljyntorjuntakalustoa, kuten imeytysainetta, mahdollisten öljyvahinkojen varalta. Alueella ajavia tulee ohjeistaa öljyntorjuntakaluston käytöstä. Alueella ei saa huoltaa, pestä eikä tankata kalustoa.
16. Toiminnanharjoittajan tulee nimetä toiminnalle vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vastuuhenkilön yhteystiedot on pidettävä ajan tasalla.
17. Toiminnanharjoittajan tulee pystyä valvomaan alueen käyttöä. Alueen käytön valvontaa varten tulee järjestää jonkinlainen reitin varausjärjestelmä, esimerkiksi kalenteri, jonka avulla reitin voi varata käyttöönsä ja jonka avulla reitin luvaton käyttö voidaan selvittää.
18. Toiminnanharjoittajan tulee omatoimisesti sopia alueen yhteiskäytöstä Kyröskosken Metsästysyhdistys ry:n ja Sata-Hämeen Ratsastuskoulun kanssa, joilla molemmilla on toimintaa alueella. Toiminta tulee pyrkiä järjestämään niin, että kaikki toimijat pystyvät käyttämään aluetta hyväksi toiminnassaan.
19. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa alueen toiminnasta. Kirjanpito tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Kirjanpidosta tulee ilmetä ainakin seuraavat asiat:
 - käyttöajat
 - käyttäjämäärät, myös kilpailuiden ajalta
 - tiedot poikkeuksellisista tilanteista (esimerkiksi öljyvuodot) sekä toiminnanharjoittajan tietoon tulleet asukkaiden tai muiden toimijoiden yhteydenotot
 - tiedot jätehuollon järjestämisestä
 - tiedot alueella suoritetuista kuukausittaisista valvontakäynneistä ja niillä tehdyistä havainnoista sekä

mahdollisista siivoamisista ja muista toimenpiteistä

20. Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa kirjallisesti ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lopettamisen jälkeen alue tulee palauttaa takaisin mahdollisimman luonnontilaiseen kuntoon. Alueen kuntoon palauttamisen jälkeen tulee pyytää alueelle ympäristönsuojeluviranomaisen lopputarkastus.
21. Toiminnanharjoittajan tulee olla valmis lopettamaan toiminta, mikäli alueen olosuhteet muuttuvat kaavoituksen tai mikäli alue tarvitaan kunnan toimintaan.

**Ratkaisun
perustelut****Lupaharkinnan perusteet**

Voidaan katsoa, että noudattamalla päätöksessä annettuja ehtoja ajoharjoittelu täyttää maastoliikennelain 30 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset. Maastoliikennelain 30 §:n 3 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksinä ovat, että tapahtuma täyttää riittävät turvallisuuden vaatimukset ja ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle, sekä että toiminnan järjestämiseen on saatu alueen omistajan tai haltijan kirjallinen lupa.

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää riittävät turvallisuuden vaatimukset, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu kohtuutonta haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Toiminnanharjoittajalle on myönnetty Hämeenkyrön kunnalta lupa maa-alueiden käyttöön enduromoottoripyörille, mönkijöille ja maastopyörille (elinympäristöjohtajan viranhaltijapäätös 28.5.2025).

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräysten perusteluiden numerointi vastaa luvan määräysten numerointia.

1. Lupamääräyksellä varmistetaan, että toiminta pysyy niillä kiinteistöillä, joiden käyttöön luvan hakijalla on oikeus myös maankäyttöluvan perusteella. Toiminta pysyy kunnan omistamilla kiinteistöillä, eikä toiminnasta aiheudu suoria vaikutuksia muiden omistamille kiinteistöille.
2. Määräyksellä varmistetaan, että toiminnassa käytetyt ajoneuvot

- ovat maastoon sopivia, rekisteröityjä ja näin ollen matalaäänisiä eikä ajoneuvot rasita maastoa liiallisesti. Ajajan pitää pystyä tarvittaessa todistamaan, että ajoneuvo on luvan mukaan sallittu eikä siitä aiheudu ennakoitua enempää räsytystä ympäristöön.
3. Maastoliikennelain mukaisesti toiminnan tulee olla turvallista. Lisäksi määräyksellä varmistetaan, ettei reitin käyttö aiheuta vaaraa alueen muille käyttäjille ja, että toiminnassa huomioidaan riittävästi alueen muut toimijat.
 4. Luvassa on tarpeen rajata sallittujen ajoneuvojen yhtäaikainen käyttö, että varmistetaan ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa luonnolle, ympäristölle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle eikä yleiselle ja yksityiselle edulle.
 5. Rajoittamalla toimintaa ajallisesti, varmistetaan, että toiminnasta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa luonnolle, ympäristölle, asutukselle, yleiselle virkistyskäytölle sekä yleiselle ja yksityiselle edulle. Lisäksi varmistetaan, että alueelle jää toiminnasta vapaata aikaa myös virkistyskäytölle.
 6. Määräyksellä varmistetaan, ettei reitin muokkaaminen aiheuta kohtuutonta haittaa luonnolle tai ympäristölle, reitistä huolimatta aluetta voidaan edelleen käyttää virkistykseen eikä reitin muotoilulla aiheuteta vaurioita puustolle. Lisäksi määräämällä, että reitti saa kulkea lähimmillään 500 metrin etäisyydellä lähimmästä asuinkohteesta, varmistetaan ettei toiminnasta aiheudu liiallista melua asuinkohteille. Reitintä rakentaminen lintujen pesimäajan ulkopuolella tukee sitä, ettei toiminnasta aiheudu haittaa luonnolle. Toiminnasta ei määräystä noudattaen arvioida aiheutuvat haittaa ojien vesistölle eikä näin ollen myöskään Pappilanjolle.
 7. Ajouradan selkeillä merkinnöillä varmistetaan, että kaikki alueella liikkujat ovat tietoisia reitin kulkemisesta maastossa ja näin lisätään alueen turvallisuutta. Katselmuksella varmistetaan, että reitti on rakennettu tätä lupaa noudattaen ja että reitti erottuu maastosta.
 8. Lupamääräyksellä varmistetaan, että toiminta täyttää turvallisuudelle asetetut vaatimukset ja että reitin käyttäjät ovat tietoisia aluetta koskevista määräyksistä ja turvallisesta käytöstä sekä toimintatavoista onnettomuustilanteissa.
 9. Määräyksellä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa lähimmille häiriintyville kohteille melun osalta.
 10. Määräyksellä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa lähimmille häiriintyville kohteille melun osalta. Toiminnanharjoittajan hakemuksessaan toimittamien meluselvitysten perusteella ei voida täysin poissulkea sitä, että toiminnasta ei aiheutuisi melun ohjearvojen ylittymistä. Tämän vuoksi on tarpeen, että toiminnan tosiasiallinen melu selvitetään

heti, kun todellinen reitti on saatu rakennettua. Mikäli havaittaisiin, että toiminnasta aiheutuisi tässä määräyksessä säädettyjen raja-arvojen ylittyminen, voitaisiin asiaan puuttua välittömästi ja tehdä tarvittavat muutokset reittiin niin, että sillä voidaan ajaa aiheuttamatta kohtuutonta melua.

11. Meluntorjuntasuunnitelman avulla voidaan varmistua, että toiminnanharjoittaja on tietoinen toimintansa vaikutuksista ympäristöön ja lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ja osaa varautua mahdollisiin muutoksiin toiminnassa tai ympäristössä. Lisäksi varmistutaan siitä, että toiminnan aiheuttamaa melua seurataan myös jatkossa.
12. Kilpailujen määrää on rajoitettu kohtuulliseen määrään. Kilpailuista tulee ilmoittaa etukäteen ympäristönsuojeluviranomaiselle, jotta viranomainen voi tarvittaessa ohjeistaa turvallisen ja häiriötä aiheuttamattoman tapahtuman järjestämisessä, sekä lähialueen asukkaille, jotta he voivat varautua kilpailun aiheuttamaan liikenteeseen ja muihin vaikutuksiin. Tapahtumia järjestettäessä on erityisen tärkeää huolehtia turvallisuudesta, minkä vuoksi turvallisuussuunnitelma tulee laatia. Lisäksi tulee varmistua, ettei tapahtumat aiheuta roskaantumista ympäristössä. Porrastamalla lähtöjä ja sallimalla vain 10 ajoneuvon yhtäaikainen ajo, voidaan varmistua, ettei tapahtumien aiheuttama melu aiheuta kohtuutonta rasitusta lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Kilpailupäivälle on asetettu oma toiminta-aika, jonka puitteissa kilpailun puitteet pitää pystyä rakentamaan ja purkamaan ja kilpailu järjestämään.
13. Määräyksellä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu jätelaissa kiellettyä roskaamista ja alue pysyy siistinä. Jätelain 76 §:n mukaan maantien, yksityisen tien, radan tai sataman pitäjän, virkistykseen yleisesti käytettäväksi tarkoitetun alueen haltijan, ulkoilu- tai moottorikelkkareitin pitäjän taikka yleisötilaisuuden järjestäjän on järjestettävä roskaantumisen ehkäisemiseksi alueella riittävä jätteen keräys ja muut jätehuollon palvelut.
14. Määräyksellä varmistetaan alueelle johtavan maantieliittymän turvallisuus ja varmistetaan, että liittymä on sovelias toiminnalle.
15. Määräyksellä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, maaperän pilaantumista tai pohjaveden pilaantumista. Toiminnanharjoittajan tulee varautua toiminnasta mahdollisesti aiheutuviin ympäristöä pilaaviin päästöihin. Vahinko-, onnettomuus- ja muissa häiriötilanteissa on estettävä ympäristölle ja terveydelle aiheutuvat haitat mahdollisimman nopeasti.
16. Vastuhenkilö on vastuussa siitä, että alueella noudatetaan tämän luvan määräyksiä sekä laeista ja asetuksista tulevia velvollisuuksia. Ympäristönsuojeluviranomaisen on tarpeen tietää vastuuhenkilö,

- johon olla yhteydessä, mikäli toiminnasta tulee valituksia.
17. Sähköisen tai muun seurantajärjestelmän kautta voidaan varmistaa, ettei aluetta käytä yhtäaikaisesti useampi kuin tässä luvassa sallittu ajoneuvo. Lisäksi järjestelmän avulla – mikäli toiminnanharjoittaja niin haluaa – esimerkiksi ratsastuskoulu voi varmistua, ettei alueella aja hevosia mahdollisesti säikäyttäviä ajoneuvoa maastoratsastuksen aikana tai niihin voidaan varautua. Lisäksi järjestelmän avulla toiminnanharjoittaja voi selvittää, mikäli aluetta käytetään väärin ja näin ollen ryhtyä lisätoimenpiteisiin luvattoman ajon estämiseksi.
 18. Määräys on annettu, jotta voidaan varmistua, että maastoliikennelain 30 §:n mukaisen luvan edellytykset täyttyvät.
 19. Kirjanpidon avulla ympäristönsuojeluviranomainen voi valvoa toimintaa ja puuttua luvan rikkomistilanteisiin.
 20. Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka varmistaa, että alue palautetaan mahdollisimman luonnontilaiseen käyttöön ja aluetta voidaan edelleen käyttää virkistyskäytössä toiminnan loputtua.
 21. Määräys on annettu samankaltaisesti kunnan maankäyttöluvan kanssa. Toiminta sijoittaa sellaiselle alueelle, että sinne voi olla tulevaisuudessa tarve esimerkiksi kaavoittaa lisää tai laajentaa yritys- tai muuta toimintaa minkä vuoksi kunnan voi olla tarpeen saada alue käyttöön.

Lausuntojen ja muistutusten sekä mielipiteiden huomioiminen

Annetut lausunnot ja muistutukset sekä mielipiteet on käyty läpi ja otettu huomioon lupamääräyksiä annettaessa.

Luvan voimassaolo

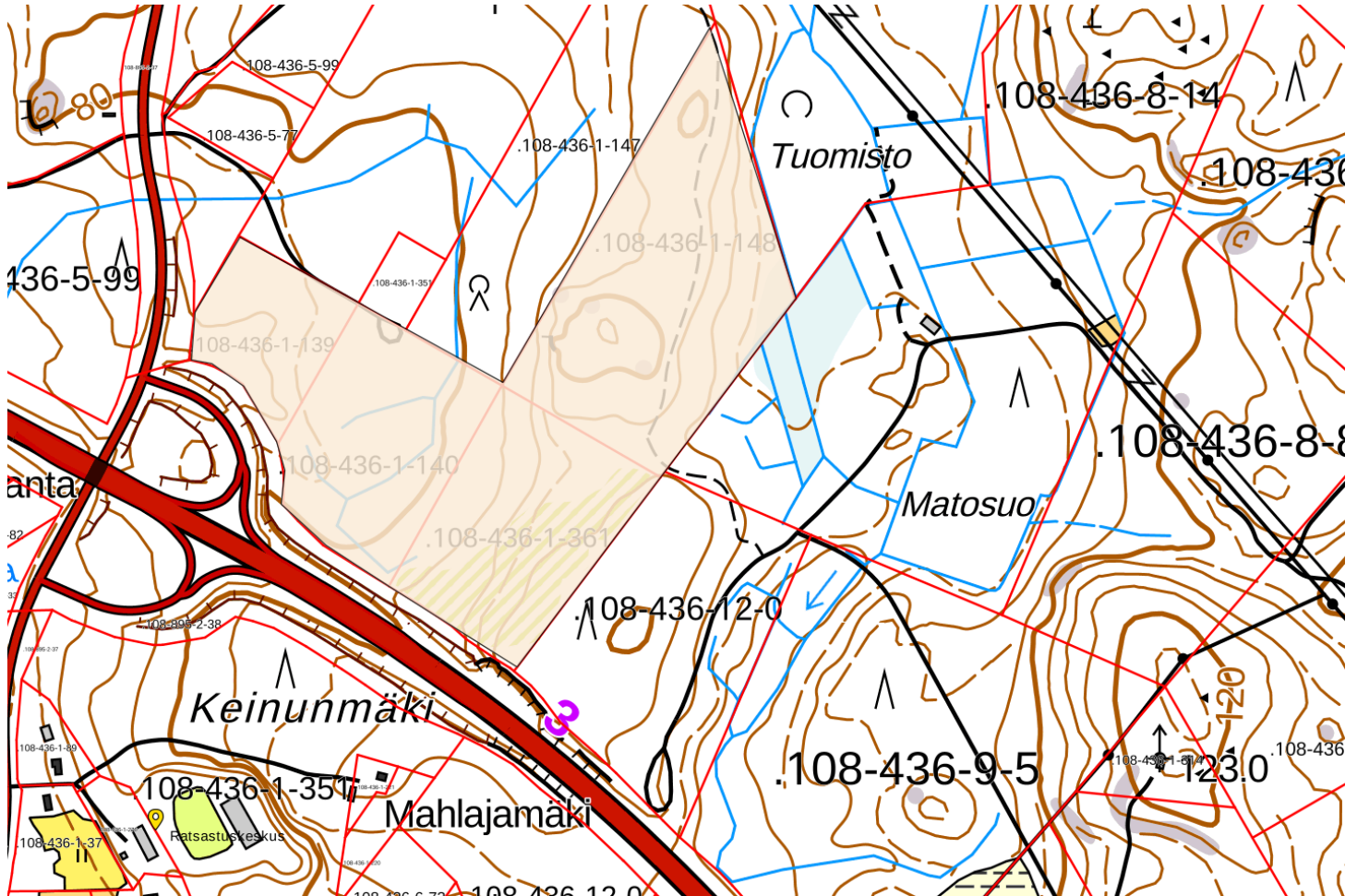
Tämä lupa on voimassa toistaiseksi tai mikäli kunta peruuttaa maankäyttöluvan, peruuntuu myös tämä lupa.

Heidi Kotiporo
vs. ympäristötarkastaja

Sovelletut oikeusohjeet	Maastoliikennelaki (1712/1995) Ympäristönsuojelulaki (527/2014) Jätelaki (646/2011) Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/2011) Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)
Käsittelymaksu	Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan mukaisesti ” Muu ympäristönsuojelulain, merenkulun ympäristönsuojelulain, jätelain, vesilain ja maastoliikennelain mukaisen asian käsittely” peritään maksu työajan mukaan 60 euroa/tunti. Tämän asian käsittelyyn on kulunut keskimäärin 16 tuntia, minkä vuoksi käsittelymaksuksi tulee yhteensä 960 €.
Päätöksen täytäntöönpano	Päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.
Päätöksestä tiedottaminen	Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Sastamalan kaupungin verkkosivuilla ja Hämeenkyrön kunnan verkkosivuilla 11.3.2026. Päätöksen antamisesta kuulutetaan Sastamalan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan sivuilla sastamala.fi/ymparistonsuojelu sekä hameenkyro.fi/kuulutukset. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.
Tiedoksi	Luvan hakija (sähköisesti) Lupa- ja valvontavirasto (sähköisesti) Hämeenkyrön kunnan kaavoitus (sähköisesti) Hämeenkyrön kunnan rakennustarkastaja (sähköisesti) Hämeenkyrön kunnan yhdyskuntatekniikan päällikkö (sähköisesti) Kyröskosken Metsästysyhdistys ry. (sähköisesti) Muistutusten ja mielipiteiden jättäjät
Muutoksenhaku	Tähän päätökseen saa hakea vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusohjeet ovat päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Lisätietoja

päätöksestä antaa Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo 040 556 4236

Kuva 1 Kartalla on oranssilla merkitty kiinteistöt, joille reitti sijoittuu sekä ratsastuskeskuksen sijainti.

Oikaisuvaatimusohje Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimus	Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua maastoliikennelain (1710/1995) 31 §:n mukaisesti päätöksen tehneeltä viranomaiselta. Hallintolain 49 b §:n mukaan oikaisua saa vaatia se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomainen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen. Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaosto Tampereentie 7 A 38200 Sastamala ymppi@sastamala.fi	Oikaisuvaatimus tulee tehdä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.
Oikaisuvaatimus-kirjelmä	Oikaisuvaatimus tehdään aina kirjallisesti. Oikaisuvaatimuskirjelmässä, joka on osoitettava sille viranomaiselle tai muulle julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen., on tultava ilmi: 1. Päätös, johon haetaan oikaisua 2. millaista oikaisua vaaditaan 3. Perusteet, joilla muutosta vaaditaan 4. Oikaisuvaatijan nimi, kotikunta ja yhteystiedot Oikaisuvaatijan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Oikaisuvaatimus on toimitettava päätöksen tehneelle viranomaiselle valitusajan kuluessa määräpäivänä klo 16.15 mennessä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Liitteitä valitukseen voi toimittaa myöhemminkin. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Valituksen voi toimittaa postitse, sähköpostitse tai telekopiona. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa. Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä käsittelymaksua. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.	